

راهنمای آموزش، ارزیابی و تأیید صلاحیت مهندس بین المللی جوش (IWE) بعنوان هماهنگ کننده فعالیت های جوشکاری

(Welding Coordinator)

شناسنامه

صاحب امتیاز: سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

تهیه و تدوین: مدیریت ساماندهی صنعت جوش ایران

مرجع: موسسه بینالمللی جوش (IIW)

مدير اجرايي: عادل بنايي

ويرايش:

طراح: شيرين باغجري

چاپ اول: مهرماه ۱۳۹۰

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

آدرس: تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، ساختمان مرکزی سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

تلفن: ۵ -۸۸۸۷۹۴۶۱ دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ صندوق پستی: ۹۲۳۹ - ۱۴۱۵۵

آدرس سایت: www.moiwi.ir

ریاست محترم سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

صنعتی برخوردار است، نقش این صنعت در ارزش افزوده ناشی از کیفیت محصولات و به تبع آن افزایش سیهم صادرات در بازارهای جهانی، تامین ایمنی، اشتغال زایی، صرفه جویی وحفظ محیط افزایش سیهم صادرات در بازارهای جهانی، تامین ایمنی، اشتغال زایی، صرفه جویی وحفظ محیط زیست به حدی است که سیاستگزاران و برنامهریزان کلان اقتصادی کشورها هرساله بخش عظیمی از سرمایه ملی کشورشان را به رشد وگسترش این صنعت اختصاص داده و تنها راه دست یابی به این اهداف را استاندارد سازی تمام فعالیتهای مربوط به صنعت جوش در کلیه بخشها و در قالب نظامی منسجم ویکپارچه میدانند. در این راستا سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به عنوان متولی امر ساماندهی صنعت جوش و بازرسی آن در نظر دارد با توجه به تنوع وگستردگی فعالیتهای مربوط به صنعت جوش (منابع انسانی، مواد، تجهیزات و…) و پیوستگی و وابستگی آنها سازه وعمران، هستهای، هوافضا و…) به عنوان مشتریان دایمی این صنعت از طرف دیگر با ایجاد سازه وعمران، هستهای، هوافضا و…) به عنوان مشتریان دایمی این صنعت جوش ببخشد و جایگاه هماهنگی، یکپارچگی و هم راستا سازی فعالیتها روح تازهای به صنعت جوش ببخشد و جایگاه اصلی این صنعت را در کشور تبین و تثبیت نماید.

بنابراین در قدم نخست با توجه به اینکه مهمترین عامل تأثیر گذار، آموزش منابع انسانی می باشد لذا بر آن است همزمان با توسعه و ارتقاء فنآوریها، مواد، استانداردها و تجهیزات صنعت جوش، نیروی انسانی مورد نیاز برای استفاده بهینه از منابع مذکور و فنآوریها آموزش داده شود تا بتوان با تمام ظرفیت، محصولات جوشکاری شده با کیفیت بالا تولید نمود.

مهندس نظامالدین برزگری

فهرست مطالب

	–۲ مقدمه ۵	١
	–۳ هدف ۵	٢
	-۵ استانداردهای مورد نیاز آموزش ۵	٣
	-۶ آموزش و تایید صلاحیت ۶	۴
۶	۱-۶ شرایط لازم جهت شرکت در دوره	4.1
	۲–۶ آموزش ۷	4.7
	۳-۶ روشهای تایید صلاحیت ۷	4.4
	-۱ مسیر استاندارد: ۷	4.4.1
	-۲ مسیر جایگزین: ۸	4.4.7
	بخش اول: آموزش نظری و عملی •	۵
	آموزش نظری ت خ صصی •	۵.۱
	ماژول ۱ ۰	۵.۱.۱
	ماژول ۲ ۲۹	۵.۱.۲
	ماژول ۳: طراحی و ساخت ۶۱	۵.۱.۳
	ماژول۴: مهندسی تولید ۷۴	
	ماژول صفر – ویژه IWS	۵.۱.۵
	آموزش عملی ۹۸	
	بخش دوم: آزمون و تأیید صلاحیت ۱۰۰	
	-۱ مقدمه ۱۰۰	
1	-۲ تایید آموزشهای تکمیلی برای IWE	
	-۳ هيأت ممتحن ١٠٠	
	۴- پذیرش برای امتحان ۴- پذیرش برای امتحان	9.4
	-۵ رویههای آزمون ۱۰۱	۶.۵
	۵۱ امتحان کتبی	
	۵۲ امتحان شفاهی ۱۰۱	
	۵۳ امتحان عملی	
	-۶ ارزیابی اجرا ۱۰۲	
	-۷ امتحان مجدد و رویه استیناف ۱۰۲	9.4
	-۸ دیپلمهای بینالمللی جوشکاری ۱۰۲	
	۹- برنامهریزی انتقال ۱۰۲	
	پیوست ۱ ۱۰۳	
	پیوست ۲ ۱۰۴	
	پیوست ۳ ۱۰۵	
	پیوست ۴ ۱۱۵	1+

٨

علائم اختصاري

EWF: European Welding Federation

ANB: Authorized National Body

IAB: International Authorization board

ATB: Approved Training Body

IIW: International Institute of Welding WPS: Welding Procedure specification PQR: Procedure qualification record

WPQ: Welder procedure qualification

ASME: American society of Mechanical engineering

API: American petroleum institute

ISO: International standard organization

AWS: American welding society

EN: European Nation

NDT: non-destructive testing

VT: Visual testing

PT: Penetrate testing

MT: Magnetic particle testing

UT: Ultrasonic testing

RT: Radiography testing

OAB= Oil Authorization Board

F.S= Ferritic Steel

S.S = Stainless Steel

Al= Aluminum

Ti= Titanium

Q.A= Quality Assurance

مقدمه

در نظام تضمین کیفیت جوشکاری بر اساس استاندارد ISO 3834 هماهنگ کننده جوشکاری دارای جایگاه محوری میباشد. با هماهنگ کننده باید بر تمام فعالیتهای مرتبط با جوشکاری احاطه داشته باشد و مسئول اصلی کیفیت جوشکاری نیز میباشد. با توجه به نقش بسیار مهمی که هماهنگ کننده جوشکاری در یک پروژه یا خط تولید دارد، باید دارای دانش و تخصص کافی برای انجام صحیح مسئولیتهای خود باشد. از این رو باید حیطه دانش لازم برای یک هماهنگ کننده جوشکاری مشخص شده و به او آموزش داده شود. نوشته حاضر سعی در این کار داشته و می کوشد تا بهترین راه رسیدن به دانش لازم جهت برعهده گرفتن این مسئولیت را ارائه نماید.

هدف

تدوین نظام مطابق با رویه بینالمللی برای تربیت هماهنگ کننده جوشکاری و تأیید صلاحیت آنها.

استانداردهای مورد نیاز آموزش

- 1- ISO 14731:2006- Welding Coordination: Tasks & Responsibilities.
- 1- ISO 96061--Approval Testing of Welders-Fusion Welding-Steels
- 2- ISO 65201- Welding and allied processes- Classification of geometric imperfections in metallic materials-part1: Fusion welding.
  - 3- ISO 5817, Arc-welding Joint in Steel-Guidance on quality levels for imperfections
  - 4- ISO 15608 guidance for metallic materials grouping systems.
  - 5- ISO 10042 Arc Welded joint in aluminum and its Alloys- Quality Letels for imperfections

آموزش و تایید صلاحیت

شرایط لازم جهت شرکت در دوره

برای IWE: حداقل دارای مدرک کارشناسی مورد تایید وزارت علوم در یکی از رشتههای مهندسی

برای IWT: حداقل دارای مدرک کارشناسی مورد تایید وزارت علوم در یکی از رشتههای مهندسی یا علوم پایه

برای IWS: حداقل دارای مدرک کاردانی مورد تایید وزارت علوم در یکی از رشتههای مهندسی یا علوم پایه

برای IWP: حداقل دارای مدرک دیپلم و داشتن گواهینامه جوشکاری مطابق استانداردهای ۴۸۶۰ EN۲۸۷/ISO و تائیدیه محدوده جوشکاری تحت شرایط زیر:

وضعیت HL۰۴۵ و PG بصورت لب به لب

وضعیت PF بصورت سپری

قطر ۵۰ الی ۱۸۰ میلیمتری

داشتن حداقل ۲ سال سابقه مفید کار جوشکاری بعد از اخذ گواهینامه جوشکاری

آموزش

ساختار کلی دوره آموزشی برای هر چهار دسته یکسان است ولی برخی از سرفصلها برای یک یا چند دسته کمتر از دیگر دسته ها در نظر گرفته شده و یا اصلا منظور نشده است.

جدول: بخشهای دوره آموزش هماهنگ کننده جوشکاری

<u> </u>	
ت عنوان سرفصلهای آموزش نظری و عملی	تعداد ساعتهای آموزش IWE
۱ - فرایندها و تجهیزات جوشکاری	٩٣
۲ - مواد و رفتار آنها در جوشکاری	111
۳ - طراحی و ساخت	54
۴ - مهندسی کاربردی ساخت	11.
جمع آموزشهای نظری	۳۷۸
مهارتهای عملی پایه	۶۰
جمع آموزشهای نظری و عملی	۴۳۸

روشهای تایید صلاحیت

برای تایید صلاحیت افراد بعنوان هماهنگ کننده جوشکاری ۲ مسیر وجود دارد:

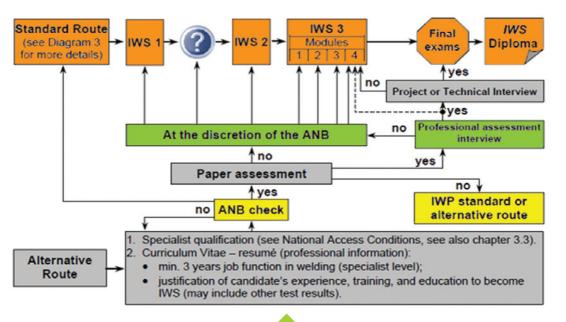
مسير استاندارد:

این روش مستلزم حضور در تمامی بخشهای دوره مورد تایید IIW است که بعنوان جامعترین و سریعترین مسیر نیز توصیه می شود. البته در صورت وجود توافقنامه بین ANB و دانشگاههای مختلف، برخی دروس دانشگاهی را می توان معادل آموزشهای هماهنگ کننده جوشکاری دانست.

مسير جايگزين:

در این روش افرادی که آموزشهای کافی درباره یک موضوع دیده باشند (این موضوع با تایید ANB احراز میشود) میتوانند بدون حضور در کلاس مربوط به آن موضوع در آزمون حضور یابند.

این دو روش برای IWE به شکل زیر هستند:

بخش اول: آموزش نظری و عملی

برای طی مسیر جایگزین، فرد باید مدر ک مهندسی و سوابق کاری (حداقل ۴ سال سابقه کار مرتبط با جوشکاری و دارای آموزش و تجربه کافی برای مهندسی بینالمللی جوش) خود را به ANB ارائه کند. اگر مدارک ارائه شده از نظر ANB کافی باشد آزمون کتبی از فرد بعمل می آید که کسب حداقل ۵۰٪ نمره آن برای ادامه مسیر جایگزین الزامی است و در غیر این صورت فرد باید وارد مسیر استاندارد شود. پس از آن نیز باید دو مصاحبه حرفهای و تکنیکی برگزار گردد که موفقیت در آنها شرط ورود به آزمون نهایی است.

-		

آموزش نظری تخصصی ماژول ۱ مقدمهای کلی بر تکنولوژی جوشکاری

اهداف

برای IWE: فهم کلی پیشرفتهای تکنولوژی در فرایندهای جوشکاری شامل واژههای مورد پذیرش، استانداردها و اختصارات.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE ۳	سرفصل
*	تاریخچه
*	تعاریف و اصطلاحات
*	ارائه شماتیک رایج ترین فرایندهای جوشکاری
*	تصاویر و ارائه کوتاه از خصوصیات هر فرایند
*	کاربرد رایجترین فرایندهای جوشکاری
*	کاربردهای عمومی فرایندهای جوشکاری
*	حروف اختصاصی فرایندهای جوشکاری
₩-	دسته بندی فرایندهای جوشکاری براساس استانداردهای مختلف بین المللی و ملی (IIW, ISO, EN,)
*	راهنمایی و انتخاب سیستماتیک فرایند جوشکاری

- ۱ شرح اختلاف اساسی بین فرایندهای مختلف جوشکاری مثل ذوبی، مقاومتی، شعلهای، اَهنگری و غیره
  - ۲ تفاوت بین فرایندها با ارجاع به استاندارد
  - ۳ تشخیص فرایندهای جوشکاری با حروف اختصاری رایج
    - ۴ شرح مختصر نقاط عطف در تاریخ جوشکاری

جوشکاری اکسی-گاز و فرایندهای مرتبط

اهداف

فهم کلی اصول مرتبط با احتراق اکسی-گاز، خصوصیات گازهای سوختنی مهم، تجهیزات ایمنی و کاربردهای آنها در فرآیند جوشکاری و برشکاری اکسی-گاز.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
٢	
*	اصول کلی و خصوصیات فرایند
*	گستره کاربرد
*	انواع شعلهها
*	خصوصیات گازهای سوختنی، (استیلن، پروپان و)
*	واكنشهاى احتراق
*	توزیع حرارت در قطعه کار و اثرات آن
*	تجهيزات
*	اجزای سیلندر گاز استیلن
*	تولید گازهای ساختنی
*	حمل و نقل و انبار کپسول گازها
*	طرح اتصال نمونه برای جوشکاری
*	تکنیکهای پیشدستی و پسدستی جوشکاری
*	استاندارد مواد پر کننده
*	کاربردهای جوشکاری و مشکلات مهم مرتبط با آن
*	تکنیکهای خاص و مواد کاربرد (پیشگرم، تمیزکاری، صافکاری و غیره)
*	نکات ویژه ایمنی و بهداشت فرایند

- ۱ شرح خصوصیات انواع شعله و دلایل استفاده از هر یک
- ۲ شرح خصوصیات شعلههای حاصل از گازهای سوختنی مختلف
- ۳ درک خطرات احتمالی، روش کار ایمن، روشهای حمل و نقل، انبارداری و استفاده از کپسولهای گاز
  - ۴ شرح هدف و اصول کار با هر یک از اجزاء و تجهیزات فرآیند
  - Δ دانش فنی نحوه استفاده از استانداردهای مناسب و تفسیر آنها
  - ۶ درک محدودیتها، مزایا و دامنهٔ کاربرد هر یک از فرایندها و درک نحوهٔ حل مشکلات مرتبط

مروري بر الكتروتكنيك

اهداف

برای IWE:

فهم اصول الکتریسته مرتبط با تجهیزات و تکنولوژی جوشکاری و سیستم کنترل الکترونیکی بکار رفته در منابع قدرت جوشکاری

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	<u>سرفصل</u>
٢	
*	اصول الكتريسته و الكترونيك (جريان، ولتاژ و مقاومت)
*	قانون اهم
*	مدارهای موازی و سری
*	جریان مستقیم (DC)، قطبیت و جریان متناوب AC
*	مغناطیس در جوشکاری
*	ظرفیت، خازن
*	ترانس، رکتیفایر (نیم موج و موج کامل)
*	ترانزیستور، تریستور، ایندوکتانس و اینداکتور
*	خطرات کار
*	ایمنی و بهداشت

- ۱ شرح تأثیر جریان، ولتاژ و مقاومت الکتریکی بر جوشکاری
- ۲ تشریح کامل وظایف اصلی مهمترین اجزاء منابع قدرت جوشکاری
- $^{\circ}$ تعریف و بحث درباره تفاوت اساسی جریان $^{\circ}$ و $^{\circ}$ و ارائه مثال از کاربردهای هر یک در جوشکاری از نظر خواص اتصال و دامنه کاربرد
  - ۴ تشریح و استفاده از دانش فنی مرتبط با الکتریسته و الکترونیک در کاربردهای جوشکاری

قوس

اهداف

برای IWE: فهم دقیق اصول قوس الکتریکی، خصوصیات قوس و رایج ترین مشکلات پایداری قوس

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
*	فیزیک قوس
*	توزیع ولتاژ در سطح مطقع قوس
*	ایجاد حرارت در کاتد و آند
#	قطبیت و مشخصهٔ قوس در جریانهای AC و DC برای فرایندهای اصلی جوشکاری
*	تاثیر قوس بر جوشکاری
*	توزیع دما در قوس و اثرات آن
*	اثر میدان مغناطیسی بر قوس (چرا ایجاد میشود، چگونه برطرف میشود)
*	محدودیتهای کاربرد

نتایج مورد انتظار IWE:

- ۱ تعریف دقیق قوس الکتریکی، نواحی اصلی آن و عوامل موثر بر پایداری قوس در جوشکاری
  - ۲ شرح کامل نحوه ایجاد حرارت قوس و توزیع جربان و ولتاژ در قوس
    - ۳ تشریح تأثیر میدان مغناطیسی بر قوس الکتریکی
  - ۴ پیش بینی راه حل مناسب برای حل مشکلات انحراف مغناطیسی قوس
  - ۵ شرح منحنی مشخصهٔ قوس برای جریان DC و AC، محدودیتها و کنترل قوس

منابع قدرت در جوشکاری قوسی

اهداف

برای IWE: فهم جامع مشخصات و اجزای اصلی منابع قدرت در جوشکاری قوسی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	دسته بندی منابع نیرو، انواع و خصوصیات (ژنراتور متحرک و ثابت و هر یک از زیرگروههایشان)
*	مشخصهٔ الکتریکی منبع قدرت (منحنیهای استاتیک)
*	رابطه بین منحنی مشخصه و فرایند جوشکاری
*	کنترل منحنی های استاتیک (نزولی و تخت)
*	پایداری قوس فرایندهای اصلی (MMA، TIG، MIG/MAG، SAW، PAW)
*	نقطه کار
*	معرفى تكنولوژى اينورتر
*	منابع قدرتی که با CPU کنترل میشوند
*	DC پایداری فرایندهای جوشکاری در منابع AC و
*	منابع قدرت AC (سینوسی و مربعی) و DC
*	ولتاژ مدار باز، جریان مدار کوتاه، ضریب توان ترانسها
*	سیکل کار منابع قدرت و مقدار معمول برای رایجترین فرایندهای جوشکاری قوسی
*	افت ولتاژ، رابطهٔ بین جریان و سطح مقطع کابل
*	مقدمهای بر تکنیکهای پالسی
*	روشن کردن قوس و ابزار آن، شیب افزایش و کاهش، پیش جریان و پس جریان
*	مقدمهای بر تنظیم جریان و ولتاژ (ابزار الکترونیکی و الکترو مغناطیسی)
*	استانداردهای مربوط به منابع قدرت والزامات آنها

- ۱ شرح نحوهٔ کار هر یک از منابع قدرت (DC و DC) و پرکاربردترین منابع و تجهیزات
- ۲ تشریح کامل مشخصه الکتریکی (استاتیک و دینامیک) هر نوع از منابع قدرت جوشکاری، نقطهٔ کار و کنترل پایداری قوس
  - ٣ شرح مفهوم ولتاژ مدار باز، ولتاژ قوس، جريان مدار كوتاه، سيكل كار منبع قدرت، افت ولتاژ و رابطهٔ سطح مقطع كابل و جريان
    - ۴ تشخیص تفاوتهای ویژگیهای مذکور برای منابع قدرت مختلف و فرایندهای مختلف
      - ۵ تشخیص وظایف و سوئیچهای مختلف روی انواع منابع قدرت و عملکرد آنها

مقدمهای بر جوشکاری قوسی با گاز محافظ

اهداف

برای IWE: درک اصول و پدیده های فیزیکی در فرایندهای جوشکاری با گاز محافظ برای IWP: درک کلی اصول فرایندهای جوشکاری با گاز محافظ

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE		
7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7	سر فصل	
*	پدیدههای فیزیکی	
*	اصول کار جوشکاری TIG، پلاسما، MIG/MAG و توپودری	
*	گازهای محافظ (خنثی، فعال) و اثراتشان روی مشخصههای قوس و فلز جوش	
*	حمل و نقل و انبارداری گازها	
*	فلزهای پر کننده	
*	استانداردهای (ملی و بین لمللی) گازهای محافظ و فلزات پر کننده	

- ۱ تشرح مشخصهها و اصول کار جوشکاری TIG، MIG/MAG و توپودری
- ۲ درک و شرح خصوصیات قوس در ارتباط با گازهای محافظ بکار رفته در هر فرایند
  - ۳ شرح روشهای بیخطر حمل و نقل و انبار گازهای محافظ
  - ۴ تفسیر و استفاده از استانداردها برای گازهای محافظ و فلزات پر کننده

جوشکاری TIG

اهداف

برای IWE: فهم دقیق اصول جوشکاری TIG، شامل تجهیزات، کاربرد، رویه و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	انواع و مشخصات منابع قدرت
*	تکنیکهای شروع قوس و تجهیزات ضروری
*	تجهیزات و متعلقات: تورچ، گاز افشان (لنز گاز)، صفحه کنترل، شیب افزایش و کاهش، تکنیکهای پالسی
*	اثر جریان و قطبیت: DC(+)، DC(-) و AC
*	الزامات مشخص براى مواد مختلف مانند آلومينيوم
*	مواد مصرفی: گاز محافظ، فلزات پر کننده، الکترودها
*	متغیرهای جوشکاری: جریان، ولتاژ، سرعت جوشکاری و نرخ جریان گاز
*	آمادهسازی اتصال: طرح اتصال متداول برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ، تمیزکاری و)
*	رویه های جوشکاری
*	معرفی تکنیکهای خاص: جوشکاری نقطهای، سوراخ کلید، سیم داغ، جوشکاری دورگرد (اربیتال)،
	جوشکاری اتصال لوله به لوله و لوله به ورق
*	معرفی استانداردهای مواد پر کننده، الکترود و گاز محافظ
*	کاربردهای جوشکاری، مشکلات معمول و راه حل آنها
*	نکات بهداشت و ایمنی مخصوص این فرایند جوشکاری

- ۱ تشریح دقیق اصول جوشکاری TIG شامل تکنیکهای شروع قوس و کاربردهای آنها
  - ۲ تشریح چگونگی انتخاب هر نوع جریان، قطبیت، گازهای محافظ و الکترود
  - ٣ تشريح دقيق دامنهٔ كاربرد، آمادهسازى اتصال مناسب و رفع مشكلات احتمالي
    - ۴ شناسایی دقیق دامنهٔ مناسب متغیرهای جوشکاری برای کاربردهای خاص
    - ۵ تشریح هدف و وظایف هر یک از اجزاء تشکیل دهندهٔ تجهیزات و متعلقات
      - ۶ تفسیر استانداردهای متناسب
      - ۷ شرح خطرات احتمالی و روشهای بیخطر حمل و نقل و کار
      - مناخت وظایف سوئیچهای مختلف روی منابع قدرت TIG و اثراتشان Λ

جوشكاري MIG/MAG و توپودري (FCAW)

اهداف

برای IWE, IWT, IWS, IWP؛ فهم اصول جوشکاری MIG/MAG و توپودری شامل تجهیزات، کاربردها، رویهها و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	خصوصیات منابع قدرت برای رویه های رایج و منابع قدرتی که با CPU کنترل میشوند
*	اثر جریان و قطبیت
*	تجهیزات و متعلقات: تورچ، تغذیه کنندهٔ سیم، مجموعهٔ شیلنگ، صفحه کنترل
*	شرح حالتهای انتقال فلز در قوس (غوطهور، قطرهای، افشان و ضربانی) و کاربردهایشان
*	متغیرهای جوشکاری و تنظیمات: جریان، ولتاژ، سرعت جوشکاری، جریان گاز و غیره
*	مواد مصرفی: گاز مصرفی، فلزات پر کننده (سیم توپر، توپودری) و کاربردهایشان
*	آمادهسازی اتصال: چند نمونه طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ)، تمیزکاری
*	رویههای جوشکاری
*	معرفی تکنیکهای خاص: جوشکاری الکتروگاز، فرایندهای راندمان بالا
*	معرفی استانداردهای فلزات پر کننده و گازها
*	کاربردهای جوشکاری، چند نمونه از مشکلات مرتبط و راه رفع آنها
*	نكات ويژه بهداشت و ايمني فرايند

- ۱ شرح کامل اصول جوشکاری MIG/MAG و توپودری شامل حالتهای انتقال فلز و کاربردهایشان
  - ۲ تشریح روش انتخاب هر یک از انواع جریان، قطبیت و الکترودها
  - ۳ تشریح دامنهٔ کاربرد، آمادهسازی مناسب اتصال و غلبه بر مشکلات احتمالی
    - ۴ تشریح دامنهٔ مناسب متغیرهای جوشکاری برای کاربردهای خاص
      - ۵ شرح خطرات احتمالی و روشهای بیخطر حمل و نقل و کار
      - ۶ شرح مختصر وظایف مختلف اجزاء اصلی تجهیزات و متعلقات
        - ۷ تفسیر استفاده از استاندارد مناسب
          - ۸ تشریح انتخاب مواد مصرفی
  - ۹ شناخت وظایف و سوئیچهای مختلف روی منابع قدرت MIG/MAG و توپودری و اثراتشان

جوشكاري MMAW

اهداف

برای IWE: فهم اصول جوشکاری MMA، شامل تجهیزات، کاربردها، رویهها و مشکلات رایج

براي ١٧٧١: فهم أصول جوسكاري ١٧١١٧١١، شامل تجهيرات، تاربردها، رويدها و مسكلات رايج			
	لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن		
ىرفصل	IWE		
	٨		
سول فرآیند و خصوصیات قوس	*		
ر نوع جریان و قطبیت	*		
شـخصهٔ منبع قدرت قابل کاربرد بـرای MMA (ولتاژ مدار باز، خصوصیات دینامیک و اسـتاتیک، نوع عریان، روشهای شروع قوس)	*		
جهیزات و متعلقات	*		
امنهٔ کاربرد فرایند، چند نمونه از مشکلات و راه حل آنها	*		
کترودهای رو کش دار (وظیفه رو کش و مفتول در الکترود، انواع الکترودها، واکنشهای فلز –سرباره و فلز –گاز)	*		
ىرح روش توليد الكترودها	*		
عمل و نقل و انبار الکترودها (هوای انبار، خشک کردن مجدد)	**		
لبقهبندی الکترودها (استانداردهای ملی و بینالمللی)	*		
تخاب مواد مصرفی برای کاربردهای مختلف	*		
تغیرهای جوشکاری: جریان، ولتاژ، طول قوس و غیره	*		
مادهسازی اتصال: چند نمونه طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ)، تمیز کاری، وضعیت جوشکاری	*		
بطهٔ بین قطر الکترود و حدود جریان، طول الکترود، وضعیت جوشکاری و غیره	*		
ویههای جوشکاری	*		
کنیکهای ویژه (جوشکاری ثقلی، جوشکاری رو به پایین)	*		
منی و سلامت در این <mark>فرای</mark> ند	*		

- ۱ شرح دقیق اصول جوشکاری MMA شامل تکنیکهای خاص، تکنیکهای شروع قوس و کاربردهایشان
  - ۲ شرح کامل نحوه انتخاب انواع جریان، قطبیت و الکترود مطابق کاربرد
  - ۳ شرح جزئيات دامنهٔ كاربرد، آمادهسازى اتصال مناسب و غلبه بر مشكلات احتمالى
    - ۴ شرح جزئیات محدودهٔ متغیرهای جوشکاری برای کاربردهای خاص
    - MMAم شرح خطرات احتمالی و نحوه کار ایمن فرآیند جوشکاری Δ
    - ۶ شرح هدف و عملکرد هر یک از اجزاء تشکیل دهنده تجهیزات و متعلقات
      - ۷ شرح روشهای درست حمل و نقل، کنترل و انبار انواع مختلف الکترود
        - ۸ توانائی تفسیر استانداردهای مناسب
        - ۹ تشریح اثر روکش الکترود بر انتقال قطرات مذاب و فلز جوش
    - ۱۰ شناخت وظایف سوئیچهای مختلف روی منابع قدرت MMAW و اثراتشان

جوشکاری قوس زیرپودری

اهداف

برای IWE: کسب دانش فنی فرایند جوشکاری زیرپودری شامل تجهیزات، رویههای فرایند، متغیرهای مرتبط و اثر آن بر کیفیت اتصالات و مشکلات متداول

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصلها
۶	
*	اصول فرایند و مشخصات قوس
*	اثر نوع جریان و قطبیت
*	خصوصیات منابع قدرت قابل کاربرد برای SAW (ولتاژ مدار باز، مشخصات استاتیک و دینامیک، انواع جریان، روشهای روشن کردن قوس)
*	تجهيزات و متعلقات
*	دامنهٔ کاربرد فرایند، نمونهای از مشکلات و راه حل آنها
*	مواد مصرفی (وظایف پودر و ســیم جوش، انواع پودر و ســیم، تر کیب پودر و ســیم، واکنشــهای فلز - سرباره و فلز - گاز)
*	چگونگی تولید مواد مصرفی
*	حمل و نقل، کنترل و انبار مواد مصرفی (هوای انبار، خشک کردن مجدد)
*	دستهبندی مواد مصرفی (استانداردهای ملی و بینالمللی)
*	متغیرهای جوشکاری: جریان، ولتاژ، سرعت جوشکاری، نوع پودر و دانهبندی، بیرون زدگی الکترود و غیره
*	آمادهسازی اتصال: طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ)، تمیز کاری
*	رابطه بین ترکیب سیم و پودر و خصوصیات فلز رسوب یافته
*	رویههای جوشکاری
*	تکنیکهای تکسیم و چند سیم
*	تکنیکهای خاص (روکشکاری، افزودن پودر آهن، افزودن سیم سرد و گرم)
*	نكات ويژهٔ بهداشت و ايمنى اين فرايند

- ۱ شرح اصول فرایند SAW شامل روش شروع قوس، تکنیکهای ویژه و کاربردهای فرایند
  - ۲ تشریح نحوه انتخاب نوع جریان، قطبیت و مواد مصرفی
  - ۳ شناسائی دامنه کاربرد، آمادهسازی لبه اتصالات و مشکلات احتمالی و نحوه رفع آنها
    - ۴ مشخص کردن چگونگی انتخاب متغیرهای جوشکاری برای کاربردهای ویژه
      - ۵ شرح عملکرد هر یک از قسمتها و متعلقات دستگاه
      - ۶ شرح کامل واکنشهای سرباره- فلز و گاز- فلز و تاثیر آنها بر فلز جوش
        - ۷ تفسیر استانداردها و رویه های جوشکاری مطلوب
      - ۸ شناخت خطرات احتمالی در ارتباط با فرایند و ایجاد رویههای بیخطر

جوشكاري مقاومتي

اهداف

برای IWE: کسب دانش فنی کامل فرایند جوشکاری مقاومتی، شامل متغیرهای مرتبط و اثراتشان بر کیفیت اتصالات جوش، دامنه کاربرد این روش، مشکلات رایج و راه حل آنها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصلها
٨	
*	اصول فرایند و مرور کلی روی انواع فرایندها (نقطهای،زائده ای، سربه سر، درزی و جرقه ای)
*	اثر ژول و توزیع حرارت
*	تجهيزات و متعلقات
*	دامنهٔ کاربرد فرایند و مشکلات نمونه (جوشکاری مواد نازک به ضخیم، جوشکاری مواد رنگ شده / روکشدار، جوشکاری مواد نامتجانس، اثر mass، اثر shunt، اثر paltrier و لحیم کاری مقاومتی)
*	الكترود (وظيفه، انواع، اشكال، مواد)
*	دسته بندی الکترودها (استانداردهای ملی و بینالمللی)
*	متغیرهای جوشکاری: جریان، فشار، زمان، نوع جریان، پالس و غیره
*	آماده سازی اتصال: طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیتآپ)، تمیزکاری
*	رابطه بین متغیرهای جوشکاری و خصوصیات نقطه جوش
*	سیستم مانیتورینگ، فرآیند کنترل و اندازهگیری
*	تستهای خاص
*	رویههای جوشکاری
*	نکات ویژه ایمنی و بهداشت این فرایند

- ۱ شرح اصول فرایند جوشکاری مقاومتی و کاربرد زیرمجموعه های آن
- ۲ شرح نحوه انتخاب متغیرهای جوشکاری مناسب برای ایجاد جوش با کیفیت
- ۳ شناسائی دامنه کاربرد، آمادهسازی مواد و مشکلات احتمالی و نحوه رفع آنها
  - ۴ شرح معیار انتخاب سیکلهای صحیح جریان و فشار برای کاربردهای خاص
    - ۵ شرح عملکرد هر یک از قسمتها و متعلقات دستگاه
      - ۶ تفسیر استانداردهای مناسب
    - ۷ تعریف دستورالعمل جوشکاری برای جوشکارها و اپراتورها
      - ۸ شناخت وظیفه هر یک از کلیدهای موجود روی دستگاه

فرایندهای لیزر، پرتو الکترونی و پلاسما

اهداف

برای IWE: درک کامل اصول و مبانی فرآیندهایی نظیر پلاسما، اشعه الکترونی و لیزر شامل شناخت تجهیزات، کاربرد، رویهها و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۵	
*	اصول کار تکنیکهای مذکور
*	تولید حرارت برای هریک از فرایندها
*	تجهیزات و متعلقات هر یک از فرآیندها
*	کاربرد و نمونه مشکلات این فرآیندها
*	مواد مصرفی
*	متغیرهای جوشکاری هر یک از فرآیندها
*	آمادهسازی اتصال: طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ)، تمیزکاری
*	رابطهٔ بین متغیرهای جوشکاری و شکل اتصال
*	مقايسهٔ فرايندهاي انرژي بالا
*	نکات ویژهٔ ایمنی و بهداشت هر یک از فرآیندها
*	استانداردهای ملی و بینالمللی متناسب برای هر یک از فرایندها

- ۱ شرح اصول و کاربردهای فرآیندهای جوشکاری مذکور
- ۲ شرح کاربردهای رایج فرایندها در زمینههای صنعتی مختلف و ملاحظات ضروری جهت دستیابی به جوش مناسب
  - ۳ تشریح هر یک از متغیرهای فرایندهای جوشکاری مذکور، آماده سازی اتصال، مشلات رایج و نحوه رفع آنها
    - ۴ شناخت وظایف و کاربرد هر یک از قسمتهای تجهیزات روشهای مذکور
      - ۵ تفسیر استانداردهای مناسب
    - ۶ شناخت منابع ایجاد خطرات احتمالی فرایندها و ایجاد رویههای بیخطر

روشهای دیگر جوشکاری

(سرباره الکتریکی، اصطکاکی، اصطکاکی اغتشاشی، جوشکاری پالس مغناطیسی، آلتراسونیک، انفجاری، نفوذی، آلومینوترمیک، فرکانس بالا، زایدهای، فشاری سرد، فرایندهای مختلط و غیره)

اهداف

برای IWE: درک کامل اصول و مبانی فرآیندهایی مذکور شامل شناخت تجهیزات، کاربرد، رویهها و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
۵	
*	اصول کار تکنیکهای مذکور
*	تولید حرارت برای هریک از فرآیندها
*	تجهیزات و متعلقات هر یک از فرآیندها
*	کاربرد و نمونه مشکلات این فرآیندها
*	مواد مصرفی
*	متغیرهای جوشکاری هر یک از فرآیندها
*	آمادهسازی اتصال: طرح اتصال برای جوشکاری، مونتاژ (فیت آپ)، تمیزکاری
*	رابطهٔ بین متغیرهای جوشکاری و شکل اتصال
*	مقایسهٔ فرایندهای انرژی بالا
*	نكات ويژهٔ ايمنى و بهداشت هر يك از فرآيندها
*	استانداردهای ملی و بینالمللی متناسب برای هر یک از فرایندها

- ۱ شرح اصول و کاربردهای فرآیندهای جوشکاری مذکور
- ۲ شرح کاربردهای رایج فرایندها در زمینههای صنعتی مختلف و ملاحظات ضروری جهت دستیابی به جوش مناسب
  - ۳ تشریح هر یک از متغیرهای فرایندهای جوشکاری مذکور، آماده سازی اتصال، مشلات رایج و نحوه رفع آنها
    - ۴ شناخت وظایف و کاربرد هر یک از قسمتهای تجهیزات روشهای مذکور
      - ۵ تفسیر استانداردهای مناسب
    - ۶ شناخت منابع ایجاد خطرات احتمالی فرایندها و ایجاد رویههای بیخطر

برشکاری و سایر فرایندهای آمادهسازی لبه

اهداف

برای IWE: درک اصول و زمینههای کاربرد رایجترین روشهای برشکاری و آماده سازی لبه مورد استفاده در جوشکاری شامل شناخت تجهیزات، کاربرد، رویهها و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
۴	
*	مطالعهٔ اجمالی فرایندهای آمادهسازی لبه
*	برشکاری مکانیکی
*	اصول برشکاری شعلهای، تجهیزات و متعلقات
*	متغیرهای برشکاری شعلهای، کیفیت لبه، درجهٔ خلوص اکسیژن
*	مواد مناسب برای برشکاری شعلهای
*	اصول برشکاری برشکاری قوسی (قوس – هوا، قوس فلز – کربن، برشکاری قوس اکسیژن، رویهبرداری با الکترود کربن)
*	مواد مناسب برای فرایندهای مختلف برشکاری قوسی، کاربردها، تجهیزات و متعلقات
*	اصول برشکاری برشکاری پلاسما، تجهیزات و متعلقات
*	مواد مناسب برای برشکاری پلاسما، کاربردها، متغیرهای برشکاری، گازهای برشکاری
*	کاربردهای خاص برشکاری پلاسما (برشکاری زیرآب و)
*	فلزبردارى پلاسمايى
*	اصول سوراخ کاری اشعهٔ الکترونی و برشکاری لیزری، تجهیزات، متغیرها و کاربردها
*	اصول کار برشکاری با جت آب، تجهیزات، متغیرها، کاربردها
*	اصول فلزبرداری قوسی و شعلهای، تجهیزات، متغیرها، کاربردها
*	استانداردهای ملی و بینالمللی مناسب برای هر فرایند
*	ایمنی و سلامت

- ۱ شرح کامل اصول: برشکاری مکانیکی، شعلهای، قوسی، پلاسمایی، اشعه الکترونی، لیزر و جت آب
  - ۲ شرح تاثیر هر یک از متغیرهای فرایندهای فوق بر کیفیت آماده سازی لبه
- ۳ تشریح کامل کاربرد هر یک از فرایندهای برشکاری قوسی، شعلهای، لیزر، پلاسما، پرتو الکترونی و جت آب
  - ۴ تعریف خطرات احتمالی هر یک از فرایندهای آمادهسازی لبه و روشهای کار بیخطر

ياشش و عمليات سطحي

اهداف

برای IWE: درک اصول و زمینهٔ کاربرد رایج ترین تکنیکهای عملیات سطحی و اصول کار آنها، شامل تجهیزات، رویهها و مشکلات معمول

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
٢	
*	اصول کار و کاربرد تکنیکها روکشکاری (نورد، انفجاری، نواری ، میگ پلاسمایی، لیزر و غیره)
*	مطالعهٔ اجمالی تکنیکهای پاشش (پاشش شعلهای پودر، پاشش شعلهای سیم، پاشش قوسی پودر، پاشش قوسی سیم، پاشش پلاسمایی پودر)
*	اصول کار هر یک از تکنیکها، تجهیزات، متغیرها
*	آمادهسازی سطح فلز پایه
*	مواد پاشش
*	ساختار لایهٔ پوشش و ساختار فلز پایه
*	تکنیکهای سرد و تکنیکهای ذوبی
*	كاربردها و مشكلات خاص
*	ايمنى و سلامت

- ۱ شرح اصول و خصوصیات رایج ترین تکنیکهای روکشکاری
  - ۲ شرح اصول و خصوصیات رایجترین تکنیکهای پاشش
    - ۳ تشریح اثر آمادهسازی سطح بر رویههای پاشش
      - ۴ تشریح دلایل استفاده از روشهای سرد ذوبی
- ۵ شرح رایج ترین تکنیکهای پاشش و کاربردهای صنعتی آنها
- ۶ تعریف خطرات احتمالی تکنیکهای مذکور و روش کار بیخطر

فرایندهای تمام مکانیزه و روباتیک

برای IWE: درک اصول و زمینهٔ کاربرد اتوماسیون جوشکاری و استفاده از روباتها در جوشکاری و اصول و سیستمهای کار آنها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سرفصل
۶	
*	مطالعه اجمالی اتوماسیون جوشکاری به منظور افزایش قابلیت تولید
*	مکانیزاسیون، اتوماسیون و روباتیک: تفاوتها، مزایا، معایب و کاربردها
*	روباتیک (برنامهریزی همزمان و غیر همزمان، شبیه سازی و سیستم تولید انعطاف پذیر
*	سیستمهای CAD/CAM
*	کارخانه مجازی (شبیه سازی کارخانه)
*	ردیابی درز: انواع و کاربردهای متداول
*	حسگر نازل گاز، حس کردن قوس، القای مغناطیسی و سیستم بینائی
*	جوشکاری با شکاف باریک (SAW, TIG, MIG/MAG)
*	جوشکاری مداری (MIG/MAG, TIG)
*	کاربردها، مشکلات رایج و راه حل آنها
*	گازها و مواد پرکننده (بهینه سازی برای جوشکاری مکانیزه)
*	ایمنی و سلامتی

- ۱ پیش بینی بهترین راه حل برای افزایش قابلیت تولید با استفاده از مکانیزاسیون، اتوماسیون و روباتیک
  - ۲ شرح تفاوتهای برنامهریزی همزمان و غیر همزمان
  - ۳ شرح اصول و کاربردهای هر یک از سیستمهای ردیابی درز
  - ۴ شرح اصول، کاربردهای و مزایای هر یک از روشهای جوشکاری شکاف باریک و مداری
- ۵ توصیف کاربردهای مختلف هر یک از فرایندهای جوشکاری وقتی که به روشهای شکاف باریک و مداری اعمال شوند.
  - ۶ تعریف خطرات احتمالی تکنیکهای مذکور و روش کار بیخطر

لحیمکاری سخت و نرم

اهداف

برای IWE: فهم اصول و زمینهٔ کاربرد لحیمکاری سخت و نرم، انواع تکنیکها، تجهیزات، کاربردها، رویهها و مشکلات رایج

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	اصول پایهٔ لحیمکاری سخت و نرم (مکانیزمهای پیوند، کشش سطحی، ترکنندگی، موئینگی)
*	مطالعه اجمالی تکنیکهای لحیم کاری سخت و نرم، تجهیزات و گستره کاربرد
*	مواد مصرفی و فلاکسهای لحیمکاری سخت و نرم، انواع، کاربردها و وظیفهٔ اصلی فلاکسها
*	مواد مناسب برای لحیمکاری سخت و نرم، الزامات لحیمکاری
*	لحیمکاری خلاء بالا، لحیمکاری تحت اتمسفر کنترل شده
*	جوشکاری لحیم (لحیم کاری قوسی و لیزر)
*	مطالعهٔ اجمالی تکنیکها لحیمکاری نرم (فروبری، جریان موجی، فاز بخار، لحیمکاری)
*	لحیمکاری سخت و نرم، مزایا و معایب
*	کاربردها و مشکلات خاص
*	مروری بر استانداردها
*	ایمنی و سلامت

- ۱ شرح کامل هریک از فرایندهای لحیمکاری نرم و سخت
- ۲ مقایسه دقیق بین هر یک از تکنیکهای لحیمکاری سخت و نرم با جوشکاری ذوبی
- ۳ شرح پیش بینیهای لازم برای ایجاد یک اتصال سالم با تکنیک های لحیمکاری نرم و سخت
  - ۴ شرح کاربردهای مختلف هر یک از تکنیکهای لحیمکاری سخت و نرم
  - ۵ مشخص کردن اثر آماده سازی سطحی در تکنیکهای لحیمکاری سخت و نرم
    - ۶ شرح خصوصیات مواد مصرفی و فلاکس بکار رفته شده
    - ۷ تعریف خطرات احتمالی تکنیکهای لحیمکاری سخت و نرم

فرايندهاى اتصال پلاستيكها

براي IWE: فهم اصول پايهٔ اتصال پلاستيکها، شامل تکنيک رايج، تجهيزات، کاربردها، رويهها و مشکلات معمول

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
۴	
*	اطلاعات کلی از مواد و فرایندهای اتصال
*	مطالعهٔ اصول کار هر یک از فرایندها
*	جوشکاری صفحهٔ داغ، ذوب سربهسر، جوشکاری با گاز داغ، جوشکاری اکستروژن، جوشکاری القایی، جوشکاری مقاومتی، جوشکاری کاشتنی، فرکانس بالا، اصطکاکی، جوشکاری الکتریکی ذوبی، جوشکاری آلتراسونیک، جوشکاری نوسانی، جوشکاری چسبی
*	کنترل متغیرهای جوشکاری، انواع تجهیزات، طرح اتصال
*	مزايا و معايب
*	كاربردها و مشكلات خاص
*	ايمني و سلامت

- نتایج مورد انتظار برای IWE: ۱ شرح اصول هریک از فرایندها
- ۲ شرح پیش بینیهای لازم برای ایجاد یک اتصال سالم
  - ۳ شرح کاربردهیا مختلف هر یک از فرایندها
  - ۴ تعریف خطرات احتمالی اتصال پلاستیکها

فرايندهاي اتصال سراميكها وكامپوزيتها

اهداف

برای IWE: فهم اصول پایهٔ اتصال سرامیکها و کامپوزیتها، شامل تکنیک رایج، تجهیزات، کاربردها، رویهها و مشکلات معمول

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
٢	
*	اطلاعات کلی از سرامیکها و کامپوزیتها و فرایندهای اتصال
*	مطالعهٔ اصول کار هر یک از فرایندها
*	مزایا و معایب
*	کاربردها و مشکلات خاص

- ۱ شرح اصول فرایندهای اتصال سرامیکها و کامپوزیتها
- ۲ شرح پیش بینیهای لازم برای ایجاد یک اتصال سالم
- ۳ تعریف خطرات احتمالی اتصال سرامیکها و کامپوزیتها و روشهای کار ایمن

آزمایشگاه جوشکاری

اهداف

برای IWE: فهم تأثیر متغیرها روی شکل گرده جوشها و کیفیت سطح برش

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
1 •	
*	تمرینات عملی برای نشان دادن اثر هر یک از متغیرهای اصلی جوشکاری بر شکل خط جوش
*	بحث در مورد نتایج برای کمک به ارزیابی و تشخیص در آینده
*	تمرینات باید شامل: MMA، TIG، MIG/MAG، سیمهای توپودری، SAW، اکسی گاز باشند
*	تمرینات عملی برای نشان دادن اثر هر یک از متغیرهای اصلی برشکاری بر سطح برش
*	تمرینات باید شامل: برشکاری اکسیژن، قوس هوایی، پلاسما، برشکاری قوسی باشند

- ۱ پیش بینی شکل گرده و مورفولوژی جوش با توجه به متغیرهای بکار رفته
- ۲ شرح کامل عواملی که می تواند بر شکل گرده جوش تاثیر بگذارد و دلایل آنها.
  - ۳ پیش بینی مورفولوژی سطح برش با توجه به متغیرهای بکار رفته
- ۴ شرح کامل عواملی که میتواند بر کیفیت سطح برش تاثیر بگذارد و دلایل آنها.
  - ۵ توانایی ارزیابی گرده جوش و سطح برش

ماژول ۲

تولید و نامگذاری فولادها

هداف

برای IWE: فهم اصول متالورژی آهن و فولادسازی و نامگذاری فولادها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصلها
٢	
*	مقدمهای بر متالورژی فولادسازی
*	فرايندهاى فولاد سازى
*	عمليات خاص
*	اکسیژن زدایی
*	نامگذاری فولادها
*	عيوب در فولادها

- ۱ شرح فرایندهای مختلف فولادسازی
- ۲ شرح دلایل استفاده و اصول عملیات خاص در فولادسازی
  - ۳ شرح روشهای مختلف اکسیدزدایی
- ۴ شرح عيوب احتمالي، دلايل بوجود اَمدن و روش حذف اَنها
  - ۵ شرح نامگذاری فولادها

تست مواد و اتصال جوشي

اهداف

برای IWE : فهم جنبههای بنیادی تست مواد با نگرش خاص به قطعات تست جوش

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
٨	
*	مرور تستهای مخرب
*	تست اتصالات جوشی (نمونه تکنولوژیکی)
*	تست م ~~خ~~ رب
*	تستهای خمش و کشش
*	تست ضربه (شکست ترد و نرم، دمای تبدیل)
*	تست سختی
*	تستهای خاص (CTOD، غیره)
*	تست خستگی
*	تست خزش
*	تست خوردگی
*	مرور استانداردهای مربوط
	آزمایشگاه برای IWE, IWT: ۴ ساعت از ۸ ساعت
	برای ۳:IWS ساعت از ۶ ساعت
	برای IWP: ۱ ساعت از ۳ ساعت

نتایج مورد انتظار IWE:

- ۱ بحث در مورد هدف هر یک از تستهای مخرب و محدودیتهای دادههای بدست آمده
  - ۲ شرح هر یک از روشهای تست و پارامتری که باید اندازه گیری شود.
    - ۳ پیشبینی زمان و علت انجام تست خاص
    - ۴ نشان دادن صلاحیت در انجام تست در یک برنامهٔ داده شده

ساختار و خواص فلزات خالص

اهداف

برای IWE : فهم اصول انجماد، تغییر شکل، تبلور مجدد و خصوصیات ساختارهای متداول در فلزات

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	سرفصل
IWE	
۴	
*	ساختارهای کریستالی
*	انواع ساختار شبکههای کریستالی و نقایص
*	ريزساختار فلزات
*	استحاله حالت جامد
*	تغيير شكل الاستيك/پلاستيك
*	تبلور مجدد
*	تغییر شکل گرم و سرد
*	خواص مکانیکی (اثر دما، غیره)

- ۱ شرح ساختارهای کریستالی اصلی
- ۲ شرح تغییر شکل الاستیک/پلاستیک و نقش آنها در تغییر فرم گرم و سرد
  - ۳ شرح تبلور مجدد با ارائه مثال
  - ۴ نشان دادن فهم رابطه بین خواص مکانیکی، دما، اندازه دانه و ساختار

آلیاژها و دیاگرامهای فازی

اهداف

برای IWE : فهم اصول آلیاژسازی، ساختار آلیاژها و نشان دادن آنها در دیاگرامهای فازی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۵	
*	فلزات خالص و آلیاژها
*	عناصر آلياژي
*	انجماد
*	کریستالهای محلول جامد
*	ساختار آلياژها
*	انواع ساختارها
*	مکانیزمهای استحکامبخشی(کار سرد، محلول جامد، رسوب سختی، اندازه دانه، تغییر فاز حالت جامد)
*	ترکیبهای بین فلزی
*	پیری
*	انواع اصلی دیاگرامهای فازی (اجزای غیرقابل مخلوط، شبه مخلوط و مخلوط کامل)
*	دیاگرام تعادلی Fe-C
*	اثر عناصر آلیاژی بر دیاگرام Fe-C
*	آلیاژ آهن با ناحیهٔ گامای بسته و با ناحیه گامای وسیع
*	ساختار قطعات ريختگى
*	جدایش و مغزهدار شدن
*	خواص مکانیکی
*	دیاگرام سهتایی

- ۱ توصیف اعوجاج شبکهای ناشی از عناصر آلیاژی و تغییرات ساختاری متعاقب آن
  - ۲ شرح ساختار انجمادی و جدایش با مثالهای مرتبط
  - ۳ توصیف مکانیزمهای رسوب گذاری، انواع رسوب و موقعیت آنها در ریزساختار
    - ۴ شرح اصول تغییر فاز و شرایط ایجاد تغییر فاز
    - ۵ شرح اصول مکانیزمهای استحکامبخشی با مثالهای متناسب
      - ۶ تفسیر رابطهٔ ریزساختار و خواص مکانیکی
      - ۷ شرح اصول دیاگرامهای فازی، نحوه رسم و کاربردشان
        - ۸ تفسیر رابطه بین ریزساختار و دیاگرام فازی

آلياژهاي آهن-کربن

اهداف

برای IWE: فهم اصول آلیاژسازی آهن با کربن، ساختار کریستالی در شرایط تعادلی و غیرتعادلی و نمایش آنها در دیاگرامهای تغییر فاز

ىر فصل	لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن
	IWE
	۴
فییر فازهای تعادلی و غیرتعادلی	*
یاگرامهای زمان-دما- تغییر فاز (TTT)	*
واع مختلف دیاگرامهای TTT (ایزوترم، سردکردن پیوسته، دیاگرام TTT برای جوشکاری)	*
أثير عناصر آلياژي	*
بناصر کاربیدزا	*
ننترل چقرمگی	*
فهوم ۵/t۸	*

- ۱ تفسير علت ايجاد ساختار مختلف تحت شرايط تعادلي و غيرتعادلي
- ۲ شرح نحوهٔ استفاده از دیاگرامهای TTT (ایزوترم، سرد کردن پیوسته، دیاگرام TTT برای جوشکاری) برای نشان دادن تشکیل ریزساختارهای خاص در فولاد
  - ۳ پیش بینی تغییرات ساختار منجر به استحکام بخشی در اثر عناصر آلیاژ با مبنی قراردادن دیاگرامهای TTT
    - ۴ تشریح (برای IWS: توصیف) مکانیزمهای سخت شدن با توجه به ریزساختارهای تشکیل شده
      - ۵ تفسیر رابطهٔ ریزساختار و چقرمگی

عملیات حرارتی فلزات پایه و اتصالات جوشی

اهداف

برای IWE: فهم جز به جزء اصول متالورژیکی رفتار مواد در عملیات حرارتی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	نرماله کردن
*	سخت کردن
*	سریع سردکردن و بازگشت (تمپر)
*	آنیل حلسازی
*	همگن سازی
*	تنشزدایی (PWHT)
*	آنیل برای تبلور مجدد
*	رسوب سختی
*	رویههای عملیات حرارتی
*	تجهيزات عمليات حرارتي
*	مقررات (کدها و گزارشهای فنی)
*	اندازهگیری و ثبت دما

- ۱ شرح هر یک از عملیات های حرارتی و اهدافشان
- ۲ شرح مکانیزم تغییرات ساختاری رخ داده در طی عملیات حرارتی یک ماده
  - ۳ تفسیر اثرات دما و زمان بر تغییرات فازی شامل اثر نرخ تغییر دما
    - ۴ شرح الزامات کد برای عملیات حرارتی و علت تنظیم آنها
- ۵ پیش بینی ضرورت عملیات حرارتی بعد از جوشکاری بسته به نوع و ضخامت فولاد، کاربرد و استاندارد مربوطه
  - ۶ انتخاب تجهیزات عملیات حرارتی مناسب برای کاربرد داده شده
  - ۷ شرح مفصل اندازه گیری دمای صحیح و ثبت آن برای کاربردهای نمونه

ساختار اتصال جوشي

اهداف

برای IWE: فهم چگونگی تشکیل ساختارهای متالورژیکی مختلف در قطعه جوش شده

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	میدان حرارتی
*	معادلات توزيع حرارت
*	حرارت ورودی و راندمان حرارت ورودی
*	دمای پیک (Peak)
*	سرعت خنک شدن و سیکل حرارتی
*	رقت (Dilution)
*	فلز جوش
*	انجماد حوضچهٔ جوش
*	ساختار جوش
*	خط ذوب
*	ناحیهٔ متأثر از حرارت (HAZ)
*	ريزساختار HAZ
*	رشد دانه و ریزشدن دانه
*	رابطهٔ اندازهٔ دانه و چقرمگی
*	دمای تبدیل
*	جوشپذیری (تعاریف)
*	جوشکاری تک پاس و چند پاس

- ۱ شرح توزیع دما در جوشها و ریزساختار منتج از آن
- ۲ تفسیر اثرات حرارت ورودی، سرد شدن، جوش چند پاس روی انجماد فلز جوش و ریزساختار شکل گرفته
- ۳ شرح اثرات محافظت جوش، نوع مواد مصرفی بر ریزساختار فلز جوش و خواص آن برای جوش تک پاس در مقابل جوش چندپاس
- ۴ شرح کامل نواحی HAZ، علت تغییر اندازهٔ دانه و ریزساختار و تأثیرشان بر خواص برای جوش تک پاس در مقابل جوش چند پاس
  - ۵ بحث در مورد جنبههای مختلف جوش پذیری
  - ۶ تحلیل تغییر جوشپذیری و ریزساختاری در اثر رقت

فولاد کربنی ساده و فولاد کربن - منگنزی

اهداف

C و C-Mn فولادهای IWE, IWT, IWS, IWP و C و C-Mn فاردهای IWE, IWT, IWS, IWP و C-Mn

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	کاربرد دیاگرامهای TTT
*	اثرات سخت کردن
*	کربن معادل
*	جوشپذیری
*	اثر جوشکاری چند پاس
*	ساختار جوش و HAZ
*	عوامل مؤثر بر ایجاد ترک
*	رابطه حداکثر درصد کربن- سختی
*	رابطه کربن معادل و سختیپذیری
*	تعیین میزان پیشگرم و دمای بین پاسی (نمودارها)
*	شبیه سازی جوش (شبیهسازی سیکل حرارتی جوش)
*	تعیین حرارت ورودی بهینه
*	اثر مهار (Restraint)
*	استانداردها

نتایج مورد نظر برای IWE, IWT:

- ۱ شرح مفهوم و کاربرد کربن معادل
- ۲ شرح اصول و کاربرد دیاگرامهای TTT (ایزوترم، سرد کردن پیوسته، TTT برای جوشکاری)
  - ۳ پیشبینی ساختار جوش و HAZ برای سیکل حرارتی داده شده
    - ۴ شرح کامل اثر جوش چندپاس روی ساختار و خواص مکانیکی
      - ۵ بحث روی عوامل مؤثر بر ترک سرد
- ۶ پیش بینی حرارت ورودی بهینه و پیشگرم مناسب برای مواد داده شده، شرایط و کاربردهای با استفاده از کدها و استانداردها

فولادهاي ريزدانه

اهداف

برای IWE: فهم اثرات عناصر میکروآلیاژی روی ساختار، خواص مکانیکی و جوش پذیری با ارجاع به فولادهای ریز دانه

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	مفهوم ریز کردن دانه (عناصر میکروآلیاژی، تشکیل و رقت ذرات)
*	اثر بر خواص مکانیکی
*	گریدهای نرماله شده
*	گریدهای سریع سرد و تمپر شده
*	مفهوم ۵/t۸ و جوشپذیری، پیشگرم و دمای بین پاسی
*	استانداردها

- ۱ شرح روشهای مختلف بدست آوردن فولادهای ریزدانه و تاثیر میکروآلیاژسازی
  - ۲ شرح کامل رابطه بین ریزی دانه و خواص مکانیکی
    - ۳ شرح کاربردهای متناسب
  - ۴ تفسیر رابطه بین گرید فولادهای ریزدانه و جوشپذیری
  - مشکلات احتمالی شرح کامل فرایندهای جوشکاری قابل استفاده و مشکلات احتمالی Δ
- ۶ شرح اثر عملیات حرارتی بعد از جوشکاری و تحلیل و استخراج شرایط عملیات حرارتی(به ویژه در دمای خاص)

فولادهای ترمومکانیکی (فولادهای TMCP)

اهداف

برای IWE: فهم اصول فرایند ترمومکانیکی و اثر آن بر خواص مکانیکی و جوشپذیری

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سرفصل
*	اصول عملیات (نورد کنترل شده، تشدید سرد کردن، سرد کردن سریع مستقیم، غیره)
*	ترکیب شیمیایی
*	خواص مکانیکی
*	فولادهاى استحكام بالا
*	كاربردها
*	عواقب مرتبط با جوشپذیری
*	استانداردها

- ۱ شرح اثرات زمانها و دماهای مختلف عملیات ترمومکانیکی
  - ۲ شرح اصلاحات ساختاری مواد و روشهای کنترل
- ۳ تفسیر رابطه بین انواع فولادهای ترمومکانیکی و جوشپذیری
- ۴ شرح کامل فرایندهای جوشکاری قابل اعمال و مشکلات احتمالی
- ۵ شرح اثرات عملیات حرارتی بعد از جوشکاری و تحلیل و استخراج شرایط آن

پدیدهٔ ترک جوش در فولادها

اهداف

برای IWE: فهم اصول پایهٔ مکانیزمهای ترک در اتصالات جوشی و روشی که در آن متغیرها بر وقوع ترک تأثیر می گذارند. فهم علل و روشهای اجتناب از آن.

	علل و روشهای اجتناب از ان
لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
	برای فولادهای C-Mn، کم آلیاژ، پرآلیاژ و زنگ نزن بصورت مقتضی مطالب ذیل:
*	ترک سرد: مکانیزم ترک سرد در فلز جوش و HAZ، علتها و راه جلوگیری از آن
*	اثر هیدروژن، ریزساختار و تنش
*	منابع و نفوذ هیدروژن
*	كنترل هيدروژن
*	ریزساختار حساس و کنترل آن
*	اثر عناصر بر حساسیت به ترک سرد
*	آزمایش حساسیت به ترک سرد
*	اثر پیشگرم
*	اثر فلز جوش آستنيتي
*	ترک گرم: مکانیزم ترک مخصوصاً در فلز جوش، علتها و راه جلوگیری از آن
*	اثر عناصر آلیاژی، حرارت ورودی، شکل جوش
*	کنترل ترک گرم
*	آزمایش حساسیت به ترک گرم
*	ترک گرم شدن مجدد: مکانیزم ترک در فلز جوش و HAZ، علتها و روش جلوگیری از آن
*	انواع فولادهای حساس به ترک گرم شدن مجدد
*	اثر عناصر آلیاژی، سیکل حرارتی، تنش
*	ترک در حین عملیات حرارتی و جوشکاری چندپاس
*	کنترل ترک گرم شدن مجدد
*	آزمایش حساسیت به ترک گرم شدن مجدد
*	پارگی لایهای: مکانیزم ترک، علتها و راه جلوگیری
*	اثر آخالها، پیکربندی اتصال، تنش، هیدروژن و خستگی
*	کنترل پارگی لایه ای با کنترل مواد و پیکربندی اتصال
*	آزمایش حساسیت، خواص در ضخامت
*	فولاد مقاوم شده به پارگی لایهای

- ۱ مقایسه مکانیزم متالورژیکی انواع اصلی ترکها
- ۲ شرح اثر متغیرهای فیزیکی و شیمیایی بر روی هر یک از انواع ترکها
- ٣ ارزیابی نوع ترک و علت وقوع آنها از روی مطالعه مواد شکسته شده و سابقهٔ آنها
- ۴ ارزیابی حساسیت به ترک با ارجاع به پارامترهای کلیدی و پیشنهاد راه حل برای جلوگیری از وقوع آنها
  - ۵ انتخاب آزمایشهایی که به دریافت راه حل مشکل ترک کمک نماید.
  - ۶ پیشنهاد روشی که وقوع پارگی لایهای در سازههای جوشی را کاهش دهد یا حذف نماید.
    - ۷ ارزیابی اثرات آخالها، پیکربندی اتصال، تنش و خستگی در کنترل ترک جوش

كاربرد فولادهاي ساختماني و پراستحكام

اهداف

برای IWE: فهم مشکلات جوشکاری در جنبههای اساسی کاربرد فولادهای ساختمانی و فولادهای پراستحکام با توجه ویژه به خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی

لزوم أموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سرفصل
٢	G ,
*	پلها
*	جر ثقيلها
*	ساختمانها
*	كشتيها
*	خطوط لوله
*	مخازن تحت فشار
*	تجهيزات خودرو
*	کاربردهای دما پائین
*	استانداردها

- ۱ شرح کامل اهمیت انتخاب مواد با در نظر گرفتن کاربرد
- ۲ ارزیابی استفاده از فولادهای پراستحکام و ساختمانی و زمینههای کاربردشان
- ۳ ارائه مثال از کاربردهای عملی و طراحی پلها، جرثقیلها، مخازن تحت فشار، تجهیزات خودرو، ساختمانها، کشتیها، خطوط لوله و غیره.

فولادهای کم آلیاژ برای کاربردهای دما پایین

اهداف

برای IWE: توصیف راهحلهایی که نیاز به کاربرد رابطهٔ بین چقرمگی و دما، ساختار متالورژیکی و جوشپذیری فولادهای دما پائین دارد.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	مطالعهٔ اجمالی انواع فولادهای دما پایین (دارای ٪۹ نیکل)
*	اثر نیکل بر خواص دمای پائین فولادهای کم آلیاژ
*	فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد
*	مواد پر کننده
*	مشکلات جوشکاری و اقدامات پیشگیرانه
*	خواص و کاربرد انواع مختلف فولادهای دما پائین
*	کنترل کیفیت اتصال جوشی
*	استانداردهای فولادهای دما پایین و مواد مصرفی

- ۱ شرح آزمایش چقرمگی و عوامل مؤثر بر چقرمگی
  - ۲ ارزیابی رابطهٔ ریزساختار و چقرمگی
  - ۳ شناسایی اثر نیکل بر ساختار کریستالی
  - ۴ توصیف اثر درصد نیکل بر جوشپذیری
- ۵ ارزیابی محدودهٔ کاربرد انواع مختلف فولادهای دما پائین

فولادهای کم آلیاژ مقاوم به خزش

اهداف

برای IWE: شرح مختصر جنبههای بنیادی پدیدهٔ خزش. فهم انواع مختلف فولادهای مقاوم به خزش، ساختار و عناصر آلیاژی نها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	مكانيزم شكست خزشي
*	آزمایش مقاومت به خزش
*	آزمایش حساسیت به خزش
*	تردی تمپر، مانند آزمون سرد کردن پلهای
*	پیشبینی عمر باقیمانده
*	مقاومت به اکسید شدن
*	مطالعهٔ اجمالی انواع فولادهای مقاوم به حرارت/خزش
#	فرآیندهای جوشکاری قابل کاربرد
*	فلزات پرکننده- الزامات شیمیایی خاص برای مقاومت به خزش
*	مشکلات جوشکاری و اقدامات پیشگیرانه
*	کنترل کیفی اتصال جوشی
*	استانداردها

- ۱ شرح جنبههای بنیادی پدیدهٔ خزش و مراحل آن
- ۲ ارزیابی اثر عناصر آلیاژی و ساختار فولادها بر روی مقاومت خزشی
- ۳ ارزیابی جوش پذیری فولادهای Cr-Mo با در نظر گرفتن فرایندهای جوشکاری و انواع مواد مصرفی
  - ۴ شناسائی عمر باقیمانده با استفاده از روشهای متداول

مقدمهای بر خوردگی

اهداف

برای IWE: شرح کلی اصول انواع مختلف خوردگی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	مقدمهای بر الکتروشیمی
*	پتانسیل اکسایش کاهش (Ox/Red)
*	غيرفعال شدن
*	خوردگی همهجانبه
*	خوردگی اختلاف دمشی
*	حفاظت آندی و کاتدی
*	انواع خوردگی (بین دانهای، میان دانهای، حفرهدار شدن، شیاری و خوردگی تنشی)
*	اسیدشویی و غیرفعال شدن
*	تست خوردگی

- ۱ شرح پدیدههای شیمیایی و الکتروشیمی در خوردگی
- ۲ بیان اصولی که در مکانیسمهای انواع مختلف خوردگی دخیل هستند
  - ۳ شناخت روشهای حفاظت معمول

فولادهای (زنگنزن) یر آلیاژ

اهداف

برای IWE: شرح اصول انواع فولاد زنگ نزن و جوش پذیری آنها شامل جوشکاری مواد نامتشابه و انتخاب فلز پر کننده

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
٨	
*	اثر عناصر آلیاژی
*	سیستمهای Fe-Cr، Fe-Ni و Fe-Cr-Ni
*	عناصر تشکیل دهنده آستنیت و فریت
*	اثر نیتروژن
*	Cr و Ni معادل
*	دیاگرام شفلر، دلونگ و سایر دیاگرامهای پیش بینی ساختار
*	مفهوم جوشپذیری _{۱۲/۸}
*	اندازه گیری محتوای فریت
*	مطالعه اجمالی فولادهای زنگ نزن (آستنیتی کامل، فریتدار، فریتی، مارتنزیتی، دوتایی، مقاوم به مواد شیمیایی، مقاوم به خزش، مقاوم به حرارت، دما پایین)
*	تخریب خطی (Knife-line attack)
*	تردی دمای ۴۷۵ درجه سانتیگراد
泰	تحلیل رفتن جوش (خوردگی بیندانهای)
*	شاخص حفره دار شدن
*	فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد
*	انواع فلزات پر <i>ک</i> ننده
幸	گازهای پشتبند و محافظ
*	جوشکاری فولادهای زنگنزن، جزئیات اتصال
幸	عملیات حرارتی ، عملیات حرارتی بعد از جوش (PWHT)
*	غيرفعالسازي (Passivation) ، استانداردها
	<del></del>

- ۱ ارزیابی ساختار انواع مختلف فولادهای زنگنزن؛ فلزات پایه، فلز جوش و HAZ
- ۲ شناسائی نتایج جوشکاری یک فولاد پرآلیاژ داده شده با استفاده از دیاگرام فازی Fe-Ni-Cr
  - ۳ بیان اصول حاکم بر پدیدههای تردی
  - ۴ بیان اصول حاکم بر پدیدههای خوردگی
- ۵ شناسائی نتایج جوشکاری یک فولاد پرآلیاژ داده شده با استفاده از دیاگرام فازی Fe-Ni-Cr و محتوای کربنهای مختلف
  - ۶ پیشبینی انتخاب مواد مصرفی برای هر فولاد زنگنزن با استفاده از دیاگرامهای مختلف
    - ۷ پیشبینی ضروریت عملیات بعد از جوشکاری

مقدمهای بر سایش

اهداف

برایIWE: شناخت مبانی سایش و نحوه کنترل آن

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
٢	
*	انواع مختلف سایش (اصطکاک هیدرودینامیکی، واکنش، سایش لایهای، سایش چسبنده، سایش خراشان، سایش خستگی، Fretting ، خوردگی سایشی، ایجاد حفره، ضربه ای، حرارتی، دینامیکی)
*	Buttering
*	آزمون سایش

- ۱ توصیف وضعیت سایش و مکانیسمهای مختلف آن
- ۲ تشخیص اصول و نتایج آزمونهای انجام شده برای تعیین مقاومت به سایش
- ۳ توصیف رویهها و اقدامات پیشگیرانه طراحی شده برای اجتناب از سایش بیش از حد

لايههاى محافظ

اهداف

برای IWE: شناخت اصول، روشهای ایجاد لایههای محافظ و مواد بکار رفته

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	روکش کاری (Cladding) دلایل روکش کاری
*	فرایندهای روکش کاری (رقت)
*	اتصال فولادهاى روكش كارى شده
*	طراحی اتصال و رویههای جوشکاری از لحاظ دسترسی به اتصال
*	کاربردها
*	استانداردها
*	جوشکاری آسترها (Linings)
*	طراحی اتصال و رویههای جوشکاری
*	عملیات سطحی: لایه های مقاوم به خوردگی
*	لایه های مقاوم به سایش
*	روکشدهی (آبکاریها) فولادهای آبکاری شده
*	فولادهای گالوانیزه (سیلسیم دار)
*	رنگ آمیزی
*	مشكلات اتصال

- ۱ توصیف تکنیکهای مختلف ایجاد لایههای محافظ
- ۲ طراحی جوشهای حاوی لایههای محافظ و بیان دلایل انتخاب مواد
  - ۳ ارزیابی مشکلات هر یک از روشها و راه حل آنها

فولادهای پر آلیاژ مقاوم به حرارت و مقاوم به خزش

اهداف

. برایIWE: شناخت رابطه بین ریزساختار و مقاومت به خزش و آگاهی از انواع مختلف فولادهای مقاوم به خزش و مقاوم به حرارت

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سرفصل
٢	
*	مقاومت به خزش فولادهای پرآلیاژ
*	مکانیزمهای مقاومت به حرارت
*	انواع فولادهای مقاوم به خزش
*	انواع فولادهای مقاوم به حرارت (آستنیتی، فریتی)
*	جوشپذیری و انتخاب مواد مصرفی
*	كاربردها و مشكلات خاص
*	استانداردها

- ۱ تشخیص اثر عناصر آلیاژی بر مقاومت به خزش و مقاومت به حرارت
- ۲ ارزیابی جزئیات پدیدههای ریزساختاری که در دمای بالا در ماده رخ میدهد.
  - ۳ شناخت انواع فولادهای مقاوم به حرارت و مقاوم به خزش
  - ۴ ارزیابی جوشپذیری انواع فولادهای مقاوم به حرارت و مقاوم به خزش

فولادها و چدنهای ریختگی

اهداف

برای IWE: شرح مختصر انواع مختلف فولاد و چدن ریختگی، زمینههای کاربرد و جوش پذیری آنها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
٢	
*	مطالعهٔ اجمالی فولادهای ریختگی
*	مطالعهٔ اجمالی چدنهای ریختگی
*	فرایندها و رویههای جوشکاری قابل کاربرد در جوشکاری قطعات چدنی
*	جوشپذیری
*	مواد پرکننده
*	کاربرد و مشکلات جوشکاری خاص
*	استانداردها

- ۱ تشریح دیاگرام آهن- کربن با توجه ویژه به کربن بالای ۲ درصد
- ۲ شناخت انواع مختلف چدن و فولاد ریختگی ترکیب شیمیائی و ساختار بلوری
- ۳ ارزیابی مشکلات جوش پذیری و فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد و انواع مواد مصرفی برای جوشکاری چدنهای ریختگی

مس و آلیاژهای مس

اهداف

برای IWE: شرح مختصر زمینههای کاربرد مس و جوش پذیری مس و آلیاژهای مس

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
*	مطالعهٔ اجمالی دسته بندی مس و آلیاژهای مس
*	اکسیژن زدایی و جوشپذیری
*	خواص فیزیکی و مکانیکی
*	فرایندهای اتصال قابل کاربرد (جوشکاری، لحیمکاری نرم و سخت، جوشکاری نفوذی)
*	فلزات پرکننده
*	گازهای پشت بند و محافظ
*	کاربرد و مشکلات خاص
*	استانداردها

- ۱ شرح متالورژی مس و آلیاژهای مس
- ۲ شرح جوشپذیری مس و آلیاژهای مس شامل جوشهای نامتشابه
- ۳ شرح فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد و انواع مواد مصرفی برای جوشکاری مس و آلیاژهای آن.
  - ۴ شرح گستره کاربرد مس و آلیاژهای مس

نیکل و آلیاژهای نیکل

اهداف

برای IWE: شرح مختصر زمینههای کاربرد و جوشپذیری نیکل و آلیاژهای نیکل

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	سر فصل
IWE	
T '	مطالعهٔ اجمالی دستهبندی نیکل و آلیاژهای نیکل
*	
**	فرآیندهای جوشکاری قابل کاربرد و فلزات پرکننده
*	گازهای محافظ و پشتبند
带	مشکلات جوشکاری (ترک گرم) و راه جلوگیری
举	كنترل كيفيت اتصالات جوشى

- ۱ شرح متالورژی نیکل و آلیاژهای نیکل
- ۲ شرح جوشپذیری نیکل و آلیاژهای نیکل
- ۳ شرح فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد و انواع مواد مصرفی برای جوشکاری نیکل و آلیاژهای نیکل
  - ۴ تشریح مثالهایی در مورد زمینههای کاربرد نیکل و آلیاژهای نیکل

آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم

اهداف

برای IWE: شرح مختصر زمینههای کاربرد و جوشپذیری آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
۶	
*	مطالعـهٔ اجمالی بر دســتهبندی آلومینیــوم و آلیاژهای آن (خالص، غیرقابل عملیــات حرار تی، عملیات حرارتی پذیر)
*	جوشپذیری
*	آمادهسازی اتصال
*	فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد
*	تمیز کاری لایه اکسید (تمیز کاری کاتدی، پشتبند قوس، محافظ دنبالهرو)
*	فلزات پرکننده (انتخاب، انبار و حمل و نقل)
*	گازهای محافظ و پشتبند
*	مشکلات جوشکاری، (نرم شدن HAZ، مک و ترک گرم، دیاگرامهای ترک، اعوجاج) و راههای جلوگیری از آن
*	جزئيات طراحي
*	کاربرد و مشکلات خاص (سازههای سبک، کاربردهای دمای پائین)

- ۱ شرح متالورژی جوشکاری آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم
- ۲ شرح جوشپذیری آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم شامل اتصال نامتشابه.
- ۳ شرح فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد و انواع مواد مصرفی برای آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم
  - ۴ شرح گستره کاربرد آلومینیوم و آلیاژهای آلومینیوم

ساير فلزات و آلياژها

اهداف

برای IWE: درک اصول متالورژی، کاربردها و جوشپذیری فلزات مشخص شده

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
٢	
*	تيتانيم
*	منيزيم
*	تانتالوم
*	زير كنيم
*	فرایندهای جوشکاری قابل کاربرد و فلزات پرکننده
*	مسائل خاص

نتایج مورد انتظار برای IWE:

۱ - شرح متالورژی جوشکاری فلزات مشخص شده

۲ - شرح جوش پذیری این فلزات

۳ - شرح فرایندهای جوشکاری قابل استفاده و کاربردها

اتصال مواد نامتشابه

اهداف

برای IWE: شرح مختصر اصول اتصال مواد نامتشابه و مشكلات آن

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	اصول
*	استفاده از دیاگرام شفلر/دلونگ برای جوشکاری فلزات نامتشابه
*	انتخاب فرايند
*	اثر رقت
*	مواد مصرفی
*	مشکلات جوشکاری و معیارها (تشکیل ترکیب بین فلزی، مهاجرت کربن)
*	شکست در حین کار (خستگی، جداشدن)
*	کاربردهای نمونه اتصال فولاد پرآلیاژ و فولاد نرم
*	اتصال فولاد زنگ نزن و فولاد نرم
*	اتصال آلیاژهای CuNi با فولاد نرم/فولاد زنگ نزن
*	اتصال آلیاژهای Ni با فولاد نرم
*	اتصال فولاد زنگ نزن و آلیاژهای مس
*	اتصال فولاد Al/ آلياژهاى آلومينيوم
*	اتصال Cu و Al/ آلیاژهای Al
*	اتصال Cu و Ni

- ۱ شرح جنبههای متالورژی و جوشپذیری در اتصال مواد نامتشابه
  - ۲ تفسیر و استفاده از دیاگرام شفلر/دلونگ
- ۳ انتخاب روش جوشکاری که مشکلات متالورژیکی را کاهش میدهد.
  - ۴ تفسير انتخاب صحيح فلز پركننده

آزمایشهای متالوگرافی

اهداف

. برایIWE: درک جزئیات ساختار بلوری و کاربرد آزمون متالوگرافی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سرفصل
۶	
*	آماده سازی نمونه برای بررسی ساختار میکرو و ماکرو
*	بررسی ساختار میکرو و ماکرو
*	آناليز شيميايى ميكرو از ساختار كريستالى
*	استانداردهای مرجع EN ۱۳۲۱, CR ۱۲۳۶۳

نتایج مورد انتظار برایIWE:

۱ - شرح عمومی و توانایی استفاده از روشهای آمادهسازی مواد

۲ - شرح جنبههای بررسی میکرو و ماکرو

۳ - تفسیر ساختار میکرو و ماکرو، نواقص متالورژیکی

ماژول ۳: طراحی و ساخت

تئوری مقدماتی سیستمهای سازهای

هداف

برای IWE: درک اثر نیروهای خارجی بر سازهها، انواع سیستمهای سازهای و رابطه بین نیروهای خارجی و داخلی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	عناصر سازهای (کابلها، میلهها، تیرها، صفحهها، اسلبها و پوستهها)
泰	تئورى نيروها
*	تركيب و تجزيه نيروها
*	تعادل نیروها و گشتاورها
*	یاتاقانها، قیود و انواع اتصالات
泰	تعادل سیستمهای سازهای
*	سیستمهای معین و نامعین استاتیکی
*	تنش ناشی از نیروهای خارجی در سیستمهای سازهای
*	رابطه بین بارهای خارجی و نیروهای داخلی
*	محاسبه و تعیین نیروهای داخلی و گشتاورها در سازهها معین ساده

- ۱ تشریح ترکیب نیروها
  - ۲ تشریح تجزیه نیروها
  - ٣ تعريف شرايط تعادل
- ۴ تشریح تعادل سیستمهای سازهای
- ۵ شرح یاتاقانها، قیود و انواع اتصالات
- ۶ شرح تفاوت بین سازههای معین و نامعین استاتیکی
- ۷ تعیین نیروهای داخلی و گشتاور در سازههای ساده معین
- ۸ شرح و ترسیم نیروی برشی و گشتاور خمشی در یک سازه معین استاتیکی با یک بارگذاری ساده

مباني استحكام مواد

اهداف

برای IWE: فهم اصول مؤثر در رفتار ساختارهای تحت شرایط بارگذاری مختلف.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	انواع تنشها (عمودی، برشی)
*	انواع تغییر شکل (کرنش محوری، کرنش برشی)
*	رابطهٔ تنش-کرنش، تئوریهای تسلیم
*	تغییر شکل پلاستیک و الاستیک
*	مدول یانگ، مدول برشی
*	خواص مشخصه ماده
*	تنشهای مختلف ناشی از نیروها و گشتارهای داخلی
*	انواع مختلف خواص سطوح
*	محاسبه خواص سطوح
*	محاسبة تنشها

- ۱ شرح انواع مختلف تنش (نرمال و برشی)
- ۲ شرح انواع مختلف تغییر شکل (کرنش محوری و برشی)
  - ۳ شرح روابط تنش-کرنش
- ۴ استخراج مدول یانگ و مدول برشی از روابط تنش- کرنش
  - ۵ شرح چگونگی تعیین خواص مشخصه مواد
- ۶ شرح تنشهای مختلف ناشی از نیروها و گشتارهای داخلی
  - ۷ محاسبه انواع خواص سطوح
    - ۸ محاسبهٔ تنشها

طراحي اتصال جوش

اهداف

برای IWE: طراحی و رسم جزئیات جوش براساس مواد داده شده، ضخامت دیواره، دسترسی، بارگذاری، فرایند جوشکاری، وضعیت جوشکاری، NDT، تجهیزات موجود، تلورانس

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	
*	سر فصل
*	مقدمه (اهمیت طراحی اتصال جوش و شکل شیار، تأثیر بر تنشها و اعوجاج جوشکاری)
*	انواع اتصالات جوشی (ISO۹۶۹۲ ، EN۱۴۳۲۴ لحیمکاری سخت
*	اهمیت طراحی اتصال جوش و شکل شیار، انواع اتصالات جوش و طراحی
*	دستهبندی شکل شیارها (براساس نوع مواد، ضخامت، فرایند جوشکاری، دسترسی)
*	الزامات تلورانس (۱۳۹۲۰ ISO)
*	علائم جوشکاری روی نقشهها، علائم شکل شیارها
*	حالت علامت گذاری مطابق TSO ۲۵۵۳
*	استانداردهای ملی

- ۱ دسته بندی انواع مختلف اتصال جوش
- ۲ طراحی یک جوش با توجه به شرایط داده شده
  - ۳ استفاده مناسب از علائم جوش
- ۴ شرح نمادهای جوشکاری و لحیم کاری بر روی نقشهها

اصول طراحی سازههای جوش

اهداف

برای IWE: فهم رابطه بین نیروهای خارجی وارد بر سازه و تنشهای ناشی از آنها با توجه ویژه به جوشها.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
<u>λ</u>	انواع تنشها در اتصالات جوشی (تنش نرمال، تنش نقطهای داغ، تنش فاق (Notch))
*	تنش در جوشهای سربهسر، تنش در جوشهای گوشه
*	محاسبه خواص سطح در اتصالات جوشی
*	تعیین تنش نرمال در جوشهای تک پاس
*	تعیین مقادیر مرجع تنش با توجه به تنشهای چند محوری
*	تعیین مقاومت اتصالات جوش قوسی و جوش مقاومتی
*	مثالهای واقعی از محاسبه تنش نرمال در اتصالات جوشی

- ۱ تشریح انواع تنشهای موجود در اتصالات جوشی
- ۲ محاسبات دقیق اتصالات جوشی ساده (نیروهای داخلی)
  - ۳ محاسبات مربوط به سطح مقطع اتصالات جوشی
    - ۴ محاسبه تنشهای اسمی در جوشها
  - ۵ محاسبه تنشهای مرکب در جوشها (برهم نهی)

رفتار سازههای جوشی تحت انواع مختلف بارگذاری

اهداف

برای IWE: فهم انواع مختلف بارگذاری و تأثیر شرایط محیطی بر سازهها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	استحكام استاتيك
*	استحكام دما بالا
*	استحكام دما پايين
*	مقاومت به خزش
*	رفتار در مقابل ضربه
*	اثر فاق (Notch) و عيوب جوش
*	انواع شکست (شکست نرم، شکست خستگی، شکست ترد، پارگی صفحهای)
*	انتخاب گروههای کیفی فولاد
*	دادههای معمول برای فولادهای متداول
*	استفاده از استانداردها و مشخصات فني

- ۱ تشریح الزامات با توجه به انواع مختلف بارگذاری و دما
- ۲ تعیین موادی که پاسخگوی شرایط بارگذاری و دما هستند
  - ۳ انتخاب مواد مناسب برای یک کاربرد خاص
- ۴ شرح انواع مختلف شکست (شکست نرم، شکست خستگی، شکست ترد، پارگی صفحهای)

طراحی سازههای جوشی تحت بارگذاری استاتیکی

اهداف

برای IWE: توانایی طراحی و محاسبه اتصال و تمام جزئیات مربوط به سازههای فلزی جوشی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
٨	
*	سازههای فولادی شامل سازههای سبک
*	جزئیات سازهای (اتصالات سپری و سر به سر، استفاده از مقاطع نوردی (H، I، U، T، زاویه، غیره)، اتصالات جوش، اتصالات گوشـه، سـازههای مقید شـده و تقویت شـده، بادبند/مهاربندی، سازههای شبکهای، ستونها، تکیهگاهها، سازههای قابی)
*	استفاده از انواع مختلف جوش با توجه به نوع اتصال
*	استفاده از استانداردها و مشخصات فني
*	مثالهای کار شده

- ۱ طراحی شایسته نواحی مختلف اتصال
- ۲ محاسبه مناسب شکل هندسی جوش
  - ۳ محاسبه تنش در جوشها
    - ۴ بیان تنشها در قابها
- ۵ نام بردن از تنشها در جوشهای قابها
- ۶ آگاهی دقیق در مورد مزایا و معایب انواع مختلف جوشها

رفتار سازههای جوش تحت بارگذاری دینامیکی

اهداف

برای IWE: فهم کلی ایجاد خستگی، محاسبه سیکلهای بار، اثر شیار و راههای پیشگیری

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
۶	
*	انواع بار گذاری سیکلی
*	تحلیل تنش آماری روی سازههای حقیقی
*	دیاگرام S-N
*	تجمع تنش
*	استحکام خستگی (کم چرخه و غیره)
*	اثر تنش متوسط
*	اثر محدودة تنش
妆	توزيع تنش
*	اثر شیار
妆	اثر عيوب جوش
*	روشهای بهبود عمر خستگی (چکش کاری (Peening) تمیزکاری با تیگ، سنگ زنی، چکشکاری ((Hammering، تنشزدایی و غیره)
*	استانداردها
*	قانون پالمگرن- ماينر
*	دستهبندی اتصالات جوشی

- ۱ رسم و استفاده از دیاگرام S-N
- ۲ توصیف روشهای شمارش سیکلهای اعمال نیرو
  - ۳ محاسبه نسبت تنش
  - ۴ شرح اثرات شیارها و عیوب جوش
- مرح اصلاحات ممکنه جوش برای بهبود عملکرد Δ

طراحی سازههای جوشی تحت بارگذاری دینامیکی

اهداف

برای IWE: شناخت جزئیات طراحی و انواع شیارها در سازه جوش تحت بارگذاری دینامیکی در زمینههای مختلف کاربردی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
٨	
*	زمینههای کاربرد: پلها، جرثقیلها، ماشینها، کشتیها، سازههای ستونی نفتی، دودکشهای صنعتی، برجها، دکل حفاری، خودروها (ماشین، کامیون، ریل راه آهن و غیره)
*	معیارهای پذیرش
*	استفاده از استانداردها و مشخصات فنی
*	مثالهای کار شده

- ۱ طراحی اتصالات جوشی مطابق جزئیات داده شده
  - ۲ تفسیر اثر شیار بر دستهبندی اتصالات جوشی
    - ۳ تفسیر استانداردهای مناسب
  - ۴ مقایسهٔ استانداردهای مختلف و دستهبندی آنها

طراحی سازههای جوشی تحت فشار

اهداف

برای IWE: شناخت الزامات خاص طراحی و ساخت اجزاء سازه در این زمینه از کاربردها با در نظر گرفتن محاسبات جوشها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	ساخت بویلرها، مخازن تحت فشار، خطوط لوله، غیره
*	محاسبات (فرمولها) جوشها
*	کاربردهای دما بالا و پایین
*	جزئیات طراحی (فلنجها، نازلها، بدنهها، ورقهای جبرانی، غیره)
*	بکار بردن مقررات و اصول طراحی، استانداردها و مشخصات فنی
*	مثالهای کار شده از ساخت و طراحی

- ۱ شرح مزایای جوشهایی با جزئیات مختلف
- ۲ شرح طراحی جزئیات یک جوش سازهای داده شده
  - ۳ تفسیر استانداردهای مرتبط
  - ۴ محاسبه جوشهای طولی و محیطی
  - ۵ طراحی جزئیات جوش سازهٔ داده شده
  - ۶ شرح مزایای سازههایی با جزئیات مختلف

طراحي سازههاي آلياژهاي آلومينوم

اهداف

برای IWE: شناخت رفتار سازههای آلومینیومی جوشی با در نظر گرفتن استحکام، تنش و طراحی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	مقايسهٔ طراحی سازههای فولادی و آلومینیومی
*	سازههای سبک وزن
*	آلیاژهای استاندارد برای کاربرد عملی و تنش و کرنشهای مرتبط
*	اثر منطقهٔ متأثر از حرارت (HAZ) (نرم شدن)
*	طراحی خاص با در نظر گرفتن پروفیلها
*	اهميت عيوب
*	گستره کاربرد (خودرو، کشتیها، هواپیما، مخازن و محفظهها)
*	کاربرد استانداردهای ساخت و طراحی
*	مثالهای کار شده

- -۱ تفسیر نرم شدن HAZ
- ۲ طراحی پروفیلهای آلومینیوم برای کاربردهای داده شده
- ۳ بحث درباره چگونگی رفع نواقص متداول در جوش آلومینیم
  - ۴ شرح تنش و کرنش در یک قطعه جوشی آلومینیومی
    - ۵ شرح استحکام آلیاژهای مختلف
    - ۶ انتخاب آلیاژ برای کاربرد مشخص شده

اتصالات جوشي فولادهاي تقويت كننده

اهداف

برای IWE: درک اصول انتخاب اتصالها و طراحی آنها

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
۲	י שת <i>בשי</i> ט
*	انواع فولادهای تقویت کننده، خواص آنها
*	بارگذاری مستقیم و غیر مستقیم
*	انواع اتصالات استفاده شده (lap, cruciform)
*	محاسبه
*	جوشپذیری با توجه به استحکام اتصال جوشکاری شده
*	پیشگرم با توجه به قطر میله
*	کاربرد فرایندهای جوشکاری
*	استانداردها و مشخصات فنی (استانداردهای ملی و سری ۱۷۶۶۰ ISO)

- ۱ شرح کامل اصول اتصالهای مختلف
- ۲ تشخیص تفاوت بین اتصالهای حامل بار و اتصالهای غیر حامل
  - ۳ شرح جزئیات فرایندهای قابل استفاده
    - ۴ تعیین طول جوش با توجه به قطر
      - ۵ تعیین دمای پیشگرم لازم

مقدمهای بر مکانیک شکست

اهداف

برای IWE: فهم استفاده از مکانیک شکست در سازههای جوشکاری شده

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	دیدگاه مکانیک شکست
*	کاربرد مکانیک شکست
*	مكانيك شكست الاستيك خطى
*	اصول مكانيك شكست الاستيك-پلاستيك
*	اندازه بحرانی نقص، مقدار KIC
*	تست مکانیک شکست (CTOD) و غیره
*	رشد ترک قبل از مقدار بحرانی
*	تست خستگی
*	استانداردها

- ۱ شرح اصول مكانيک شکست الاستیک خطی و الاستیک-پلاستیک
- ۲ توصیف عوامل بر مکانیک شکست الاستیک خطی و الاستیک-پلاستیک
- ۳ توصیف کاربرد مکانیک شکست برای سازههای تحت بارگذاری دینامیکی
  - ۴ توصیف تست مکانیک شکست

ماژول۴: مهندسی تولید

مقدمهای بر تضمین کیفیت در سازههای جوشی

اهداف

برای IWE: فهم اصول تضمین کیفیت و کنترل کیفیت و شناخت استانداردها و کاربرد آنها در محصولات جوشی به عنوان یک فرایند ویژه

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۶	
*	مفهوم کنترل کیفیت و تضمین کیفیت (شامل آنالیز، بهبود مستمر)
*	جوش پذیری
*	نظامنامه كيفيت
*	برنامه كيفيت
*	ممیزی کارخانه
*	پرسنل و تجهيزات
*	تعمیر و نگهداری
*	بازرسى
*	وظیفهٔ مهندس/تکنولوژیست /متخصص/مربی جوشکاری در کارهای مختلف صنایع
*	استانداردهای سری ISO ۹۰۰۰ سری ۳۸۳۴ ISO ، راهنمای QMS و استانداردهای ملی

ن

- ۱ شرح اصول کنترل کیفیت و تضمین کیفیت و کاربرد آنها در تولیدات جوش
- ۲ توانایی نوشتن رویههای کنترل کیفیت و برنامه کیفیت برای سازههای جوشی
  - ۳ تشریح اهداف ممیزی کارخانه
  - ۴ توانائی ممیزی فعالیتهای مرتبط با جوشکاری، پرسنل، تجهیزات و غیره
  - $(ISO \, ^{\gamma})$ و $ISO \, ^{\gamma}$ و $ISO \, ^{\gamma}$
- ۶ شرح کامل عوامل اصلی مرتبط به پرسنل و تجهیزات که بر کیفیت تولیدات جوشی تأثیر می گذارند.
  - ۷ شرح نقش مهندس جوشکاری در صنعت تولیدات جوشی

کنترل کیفیت در حین ساخت

اهداف

برای IWE, IWT, IWS, IWP: شرح الزامات و وظایف کنترل کیفی در حین ساخت. شرح استانداردهای مرتبط با صحه گذاری جوشکاران و رویه جوشکاری شامل قابلیت ردیابی، نیاز به کالیبراسیون و پایش متغیرهای جوشکاری.

ری.	جوسکاران و رویه جوسکاری سامل قابلیت ردیابی، نیار به کالیبراسیون و پایش متغیرهای جوسکا
لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	سرفصل
IWE 14	שת בשיט
米	مستندسازی (مانند WPS) با توجه به استانداردهای ملی، منطقهای و بینالمللی
ik	مزایای کنترل کیفی برای کیفیت سازه جوشی
录	ترتیب جوشکاری
**	کار کنان بازرسی و هماهنگی جوشکاری؛ وظایف و مسئولیتها ISO ۹۷۱۲، (ISO ۱۴۷۳۱) و استانداردهای ملی
举	صحه گذاری رویهها (ISO ۱۵۶۰۷) و استانداردهای ملی
樂	مشخصات رویه جوشکاری (WPS)؛ چگونگی ایجاد و توسعه
*	تایید صلاحیت جوشکاران (ISO ۹۶۰۶, EN ۲۸۷ –۱) و استانداردهای ملی
米	تایید صلاحیت اپراتورهای جوشکاری (EN ۱۴۱۸) استانداردهای ملی و ISO
举	قابلیت ردیابی (شناسائی مواد، جوشکاران، رویهها، گواهینامهها)
米	روشهای پایش، کنترل و ذخیره دادههای ساخت
*	تنظیم و اعتبارسنجی تجهیزات اندازه گیری
	تمرينهاي عملي
- صحه گذاری رویه جوشکاری	IWT- صحه گذاری رویه جوشکاری IWE محه گذاری جوشکاران و اپراتورها IWT-
صحه گذاری جوشکاران و اپراتورها	IWS- صحه گذاری جوشکاران و اپراتورها IWS- صحه گذاری رویه جوشکاری - IWS
	IWP- صحه گذاری رویه جوشکاری IWP محه گذاری جوشکاران و اپراتورها

- ۱ شرح هدف اصلی $\overline{WPS/PQR}$ و دستاورد آن برای کیفیت سازه جوشکاری شده
  - ۲ گردآوری و بازنگری اطلاعات WPS مطابق با استانداردهای ملی و بینالمللی
- ۳ تفسیر استاندارد مناسب برای صحه گذاری WPS، تعیین متغیرهای اصلی صحه گذاری یک WPS خاص و تشخیص گستره صحه گذاری آن
  - ۴ شرح هدف اصلی تایید صلاحیت جوشکاران و دستاورد آن برای کیفیت سازه جوشکاری شده
  - ۵-تفسیر استاندارد مناسب برای صحه گذاری جوشکاران تعیین متغیرهای اصلی صحه گذاری جوشکاران و تشخیص گستره صحه گذاری آن
    - ۶ شرح هدف اصلی تایید صلاحیت اپراتورهای جوشکاری و دستاورد آن برای کیفیت سازه جوشکاری شده
- ۷ تفسیر استاندارد مناسب برای صحه گذاری اپراتورهای جوشکاری، تعیین متغیرهای اصلی صحه گذاری اپراتورهای جوشکاری و تشخیص گستره صحه گذاری آن
  - Λ شرح الزامات قابلیت ردیابی برای رویهها و گواهینامهها
  - ۹ شرح روشهای ممکن برای پایش و ذخیره اطلاعات ساخت
  - ۱۰ شرح الزامات کالیبراسیون برای تجهیزات اندازه گیری و دلیل نیاز به آنها
    - ۱۱ شرح کامل وظایف و مسئولیتهای کارکنان هماهنگی جوشکاری
      - ۱۲ شرح کامل وظایف و مسئولیتهای کارکنان مختلف بازرسی

تنشهای پسماند و اعوجاج

اهداف

برای IWE: شرح عوامل موثر بر تنش جوشکاری و اعوجاج در ساههای جوشکاری شده و چگونگی اندازه گیری و به حداقل رساندن این تنشها

	لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن
سرفصل	IWE
	۶
وامل موثر	*
ادههای حرارتی مواد	*
بدأ تنشهای پسماند و تغییر شکل	*
دازه تنشهای انقباضی طولی و عرضی	*
ابطه بین حرارت ورودی، تنشهای انقباضی و اعوجاج	*
وشهای اندازه گیری تنش پسماند	*
کنیکهای ترتیب جوش	*
اثیر تنشهای پسماند بر رفتار سازه در حین سرویس	*
وشهای کاهش تنش پسماند و اعوجاج	*
صلاح و رفع تغییر فرم ناشی از جوشکاری (پرس، نورد، گرم کردن موضعی و غیره)	*
ىثالهاى كنترل اعوجاج	*

- ۱ شرح کامل مبدأ و اندازه تنشهای پسماند و اعوجاج در سازههای جوشکاری شده.
  - ۲ پیش بینی کمی میزان انقباض و اعوجاج در سازههای جوشکاری شده.
    - ۳ تدوین رویه برای به حداقل رساندن تنشهای پسماند و اعوجاج
- ۴ شرح چگونگی تاثیر تنش پسماند بر رفتار سازههای جوشکاری شده در حین کار

امکانات کارخانه، جیگ و فیکسچرهای جوشکاری

اهداف

برای IWE: درک دلیل نیاز به جیگ و فیکسچر و وسایل جانبی، کارکرد آنها از لحاظ کیفیت، اقتصاد و محیط

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۴	
*	نمای خط تولید
*	جیگ، فیکسچر و موقعیت یاب (Positioner) (انواع، کاربردها، مزایا و نکات ویژه)
*	Roller blades, maniuplators
*	کابلها، تجهیزات الکترونیکی و نکات ویژه
*	محيط عملياتى
*	تجهیزات کمکی (برای فیتآپ، انتقال، گاز پشتبند، دبیسنج و غیره)
*	تجهیزات تهویه (انواع، جریان هوا)
*	فيتآپ اتصال
*	خال جوش زدن و برداشتن آنها
*	انبار کردن، توزیع و انتقال موادمصرفی (گازها و مواد مصرفی، کورههای پخت)
*	تجهیزات پیشگرم، پسگرم و دیگر عملیاتهای حرارتی و وسایل کنترل دمای کورهها و عملیات حرارتی موضعی
*	نگهداری

- ۱ تشریح جزئیات بخشهای مختلف کارخانه برای بهبود تولید و افزایش ایمنی و راحتی کار
  - ۲ شرح کامل مزایای استفاده از انواع جیگ، فیکسچر و موقعیتیاب
- ۳ پیشبینی جیگ، فیکسچر و موقعیتیابی که باید برای یک سازه بخصوص استفاده شود
- ۴ پیشبینی تجهیزات جانبی که باید برای یک سازه بخصوص استفاده شود مانند کابلها، قابها و تجهیزات عملیات حرارتی و کنترل دما
  - مرح کامل تجهیزات لازم برای انبارش و حمل و نقل مواد مصرفی Δ
    - ۶ شرح کامل تجهیزات لازم برای فیتآپ و خال جوش زدن

ایمنی و بهداشت

اهداف

برای IWE: فهم اصول ایمنی و بهداشت فرایند تولید و جوشکاری شامل روشهای کاهش خطرات

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
۴	
*	مقدمهای بر الزامات ایمنی و بهداشت
*	مطالعهٔ اجمالی جنبههای محیطی و ارزیابی ریسک
*	خطرات منابع الكتريكي
*	ميدانهاى الكترومغناطيسي
*	اتصال تجهيزات
*	مشكلات گازهای محافظ
*	تشعشعات و حفاظت چشم
*	انتشار دود جوشکاری
*	حدود در معرض اشعهٔ بودن MAC و OEL
*	مکش دود و بخارات و تهویه
*	علم بهداشت محیط کار
*	تعیین میزان نشرهای مجاز
*	آزمایش برای اندازه گیری نشر
*	سطوح صدا و محافظت گوش
*	ریسکهای ویژهٔ فرآیندهای اتوماتیک شده
*	استانداردها و مقررات

- ۱ شرح عوامل خطرزا در ارتباط با جوشکاری شامل برق، گازها، دودها، آتش، نور و سر و صدا
  - ۲ تفسير مقررات ايمني و بهداشت نسبت به خطرات فوق
  - ۳ استنتاج میزان ریسک هر فرایند جوشکاری با توجه به اندازه گیریهای انجام شده
    - ۴ تدوین رویهٔ کار ایمن برای رسیدن به الزامات
      - ۵ اندازه گیری خطرات جوشکاری

اندازه گیری، کنترل و ثبت در جوشکاری

اهداف

برای IWE: اَشنایی با الزامات اندازه گیری، کنترل و ثبت حین جوشکاری و کارهای مرتبط

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE ۴	ِ سرفصل
*	روشهای اندازه گیری (متغیرهای الکتریکی، سرعت جریان، دما، سرعت)
*	ابزارها (انواع، کاربردهای اندازهگیری)
*	دما (EN ISO ۱۳۹۱۶)، رطوبت، باد
*	زمان خنک شدن مانند _{مال} م
*	متغیرهای جوشکاری (ولتاژ، جریان، سرعت، سرعت جریان گاز و غیره)
*	کنترل در عملیات حرارتی (سرعت خنک شدن و گرم شدن، CR ISO ۱۷۶۶۳)
*	تجهیزات تصدیق و کالیبراسیون (ISO ۱۷۶۶۲)
	تمرینهای آزمایشگاهی: ۱ :IWE, IWT, IWS ساعت از ۴ ساعت ۱ :IWP ساعت از ۲ ساعت

- ۱ شرح روشهای اندازه گیری بکار رفته در کنترل جوشکاری و کارهای مرتبط
  - ۲ شرح رویههای کاری برای اندازه گیری متغیرهای جوشکاری
  - ۳ شرح رویههای کاری برای اندازهگیری و کنترل عملکرد عملیات حرارتی
    - ۴ شرح رویهٔ کالیبراسیون، اعتبارسنجی و پایش عملکرد جوشکاری

آزمایشهای غیرمخرب

اهداف

برای IWE: شرح استفاده از آزمایشهای غیرمخرب به صورتی که برای آزمایش تولیدات جوشی بکار میرود.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سرفصل
۲٠	
*	انواع نواقص جوش (علامتگذاری IIW مطابق استانداردهای ISO)
*	معیارهای پذیرش (مانند ISO ۵۸۱۷ و ISO ۱۰۰۴۲)
*	اصول پایهٔ روشهای NDT (چشمی، مایع نافذ، ذرات مغناطیسی، جریان گردابی، نشراکوستیک، رادیوگرافی، آلتراسونیک، غیره)
*	زمینهٔ کاربرد و محدودیتها
*	طراحی با در نظر گرفتن NDT
*	كاليبراسيون
*	تفسیر (مرجع رادیوگرافی IIW)
*	ثبت دادهها
*	انتخاب درست روش NDT براساس كاربرد (بعنوان مثال CEN/TR ۱۵۱۳۵)
*	صحه گذاری و صدور گواهینامه کارکنان NDT
*	رویههای NDT
*	اتوماسیون NDT (ارزیابی به کمک رایانه)
*	استفاده از استانداردها و Spec ها
*	جنبههای بهداشت و ایمنی
	تمرینات آزمایشگاهی:
	حدود ۵۰ ٪ زمان اَموزش

- ۱ شرح حالتهای مختلف عملکرد روشهای اصلی NDT، مزایا و معایبشان هنگام اعمال بر تولیدات جوشی
  - ۲ شرح معایب جوش، علتها، پیشگیری و روشهای شناسائی
    - ۳ درک استانداردهای پذیرش عیوب جوش
      - ۴ شناسائی اصول تفسیر NDT
  - ه شرح پیکربندی جوش و طراحی به گونهای که اجازهٔ NDT بدهد
    - ۶ شناسایی صلاحیت پرسنل NDT
      - ۷ تشخیص مسائل ایمنی

اقتصاد

اهداف

برای IWE: شناخت اقتصاد کارهای جوشکاری تولیدات جوشی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
٨	
*	تحلیل هزینههای جوشکاری
*	نرخ رسوب
*	هزینه کارگری
*	هزینه مواد مصرفی
*	هزينه تجهيزات
*	برگشت سرمایه
*	هزینه انرژی
*	سیکل کاری دستگاه جوش
*	محاسبهٔ هزینهٔ جوشکاری
*	آگاهی از هزینهها (کارگر، مواد مصرفی، تجهیزات و غیره)
*	استفاده از نرمافزار، برنامههای محاسباتی
*	راههای کاهش هزینه جوشکاری
*	مكانيزاسيون
*	اتوماسيون
*	رباتیک

- ۱ شرح اجزاء هزینه جوشکاری
- ۲ محاسبه هزینههای جوشکاری
- ۳ انتخاب فرایندهای جوشکاری و اجرای آن شامل مکانیزاسیون و اتوماسیون برای کمینه کردن هزینههای تولید
  - ۴ استفاده از نرمافزارهای بکار رفته در محاسبات هزینه جوش

جوشكاري تعميري

اهداف

برای IWE: فهم مشکلات جوشکاری تعمیری هم در حین ساخت و هم در شرایط کاری

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	
IWE	سر فصل
۲	
*	مشخصات فنی رویهٔ جوشکاری تعمیری
莽	برنامهٔ جوشکاری تعمیری
*	تایید صلاحیت رویه جوشکاری تعمیری
幸	NDT جوشکاری تعمیری
*	نكات ويژه

- ۱ تشریح مشکلات و گرفتاریهای جوشهای تعمیری
- ۲ پیشبینی خطرات احتمالی در جوشکاری تعمیری مخصوصاً در تعمیرات در حین کار
  - ۳ تهیه رویههای اعمال جوشهای تعمیری
- ۴ مشخص ساختن تایید صلاحیتهای اپراتوری و رویهای که به جوشهای تعمیری اعمال میشوند.

تناسب برای هدف

اهداف

برای IWE: درک نیاز و استفاده از تکنیکهای ارزیابی بحرانی مهندسی

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن IWE	سر فصل
٢	
*	آشنایی با ۱۰۹۳ ISO\TR ۱۵۲۳۵ و ISO\TR
*	اهمين عيوب
*	تکنیکهای ارزیابی بحرانی مهندسی

- ۱ شرح اصول تناسب برای هدف
- ۲ توصیف تاثیر اندازه، مورفولوژی و موقعیت بر یکپارچگی (Integrity) سازه
- ۳ شرح روشهای متداول انجام تکنیکهای ارزیابی بحرانی مهندسی در سازه های جوشکاری

مطالعات موردي

اهداف

. برای IWE: درک و توانایی اجرای کارهای مربوط به جوشکاری برای یک محصول خاص.

لزوم آموزش و تعداد ساعتهای آن	سر فصل
IWE	
4.	
*	سازههای فولادی و سبک، بویلر و مخازن تحت فشار، پتروشیمی و خطوط لوله،
	کشتی سازی و فراساحل، حمل و نقل و هوافضا
	مواردی که معمولا مرور میشود:
	استانداردها، Specها، طراحي، انتخاب مواد، فرايند جوشكاري، مواد مصرفي، PWHT و NDT .

آموزش عملی برای IWE

هدف این بخش ارائه مهارتهای عملی برای IWE نیست بلکه آگاهی از نحوه کنترل فرایندهای مختلف جوشکاری است. دانشجویان باید تا حد امکان با مسائل و عیوب ناشی از کاربرد ناصحیح روشهای جوشکاری آشنا شوند. در طی تمرینها، دانشجویان توسط مربیان مجرب راهنمائی میشوند.

تعداد ساعتها	آموزش عملى
۶	جوشکاری و برشکاری اکسی استیلن
1+	MMAW
1.	TIG
14	MIG/MAG , FCAW
۲٠	نمایش فیلم و غیره درباره: ● گوجینگ ● لحیم کاری صخت ● جوشکاری پلاسما ● برشکاری پلاسما ● جوشکاری زیرپودری جوشکاری مقاومتی ● جوشکاری اصطکاکی ● جوشکاری پرتو الکترونی ● جوشکاری لیزر ● فرایندهای دیگر
مجموع ۶۰	

اگر افراد حاضر در دوره بتوانند در هر یک از فرایندهای جوشکاری مذکور، مهارت عملی کافی نشان دهند، ATB میتواند آنها را از این دوره معاف کند.

آموزشهای آزمایشگاهی موجود در ماژول ۱ تا ۴ آموزشهای نظری به شکل اضافی بوده و معمولا در مراحل بعدی آموزش ارائه میشوند.

بخش دوم: آزمون و تأیید صلاحیت

نکته: سایر قوانین و رویهها در ۲۰۰۰ –IAB پوشش داده میشوند.

1- مقدمه

هدف این راهنما رسیدن به یک هماهنگی و استاندارد مشترک بینالمللی در زمینه آزمون و تأیید صلاحیت کارکنان هماهنگی جوشکاری میباشد. سازمانهای ملی جوشکاری که عضو انیستیتو بینالمللی جوش (IIW) هستند مدارک IWE که از طریق آزمون گفته شده در این راهنما صادر شده باشد را متقابلا قبول دارند.

آموزش بایستی بر اساس این راهنما انجام شده و آزمون باید توسط یک سازمان ملی تأیید شده از سوی IIW گرفته شود. این سازمان تأیید شده ملی (ANB) معمولا توسط سازمان ملی جوشکاری هر کشور که عضو IIW است اداره می شود، هر چند که می تواند با موافقت سازمان ملی جوشکاری به سازمان دیگری واگذار شود.

۲- تایید آموزشهای تکمیلی (برای IWE)

هرگونه آموزشی که به آزمونهای IIW منتهی شود باید به تایید ANB آن کشور برسد. تعداد مدرسین دوره باید به تعداد کافی باشد تا از وجود دانش حیاتی و تجربه صنعتی در گروه مدرسین اطمینان حاصل شود.

٣- هيأت ممتحن

یک هیأت ممتحن به نمایندگی از طرف ANB بر آزمونها نظارت دارد. از این راه، استقلال، جامعیت و عدالت سیستم آزمون رعایت می شود.

۴- پذیرش برای امتحان

فقط افراد زیر برای امتحان IWE, پذیرفته میشوند:

- الف) كساني كه حداقل الزامات گفته شده در بخش شرايط دسترسي (Access Conditions) را داشته باشند و
- بستگی ANB جضور داشته اند. موارد استثناء به صلاحدید ANB بستگی دارد. کسانی که حداقل رد ۹۰٪ کلاسها با تایید ANB حضور داشته اند. موارد استثناء به صلاحدید ANB بستگی دارد.
- ج) کسانی که در دوره آموزش غیرحضوری با تأیید ANB که شرایط گفته شده در راهنمای ۱۹۵ -۲۰۰۴ را دارد شرکت کردهاند.
  - د) مسير جايگزين: ارزيابي دقيق بعمل آمده توسط ANB را با موفقيت پشت سر گذاشته باشد.

۵- رویههای آزمون

این راهنما حداقل الزامات آزمون را مشخص می کند. ANB می تواند در صورت نیاز مواردی را به آن اضافه کند.

رویههای آزمون توصیف شده در زیر، برای ارزیابی دانش و درک آزمون دهنده از شرایط مختلف فناوری جوشکاری طراحی شدهاند. در هر یک از ماژولهای زیر امتحان کتبی و شفاهی برگزار خواهد شد.

- الف) فرایندها و تجهیزات جوشکاری
  - ب) مواد و رفتار آنها در جوشکاری
    - ج) ساخت و طراحی
    - د) تولید و مهندسی فعالیتها

1-1- امتحان کتبی

در صورت صلاحدید هیأت ممتحن، امتحان باید شامل موارد زیر باشد:

الف) چند سوال تشریحی که کل مباحث ماژول را پوشش دهد یا

ب) مجموعه سوالات چندگزینهای که کل مباحث ماژول را پوشش دهد یا

ج) تركيبي از الف و ب

حداقل زمان امتحان باید:

IWE: ۲ساعت برای هر ماژول، ۸ ساعت در مجموع

۵-۲- امتحان شفاهی

امتحان شفاهی فقط برای IWE الزامی است و برای سایر سطوح به صلاحدید هیأت ممتحن بستگی دارد.

امتحان شفاهی به منظور ارزیابی میزان درک و توانایی استدلال در زمینه جوشکاری طراحی شده است.

برای سطح IWE حداقل زمان امتحان شفاهی برای هر ماژول یک ساعت است.

افرادی که موفق به کسب بیش از ۷۵٪ درصد نمره در آزمون کتبی یک ماژول شده باشند ممکن است از امتحان شفاهی آن ماژول معاف شوند.

۶- ارزیابی اجرا

امتحانهای کتبی و شفاهی باید اهمیتی برابر (۵۰٪) داشته باشند، ولی وزن امتحان شفاهی بنا به صلاحدید هیأت ممتحن میتواند ٪ ۶۰-۴۰ باشد. این موضوع باید قبل از شروع امتحان اعلام شود.

برای قبولی در امتحان داوطلبان باید حداقل ۶۰٪ نمره هر ماژول را کسب کند.

امتحان تمامی ماژولها باید در بازه زمانی حداکثر ۳ ساله از اولین امتحان برگزار شده و به اتمام برسد.

اگر داوطلبی در یکی از امتحانها مردود شود بازه ۳ ساله برای برگزاری امتحانهای هر ماژول به شکل جداگانه ممکن است به علت عدم امکان برگزاری امتحان مجدد توسط ANB تمدید شود.

٧- امتحان مجدد و رویه استیناف

مردود شدن در امتحان هر ماژول منجر به امتحان مجدد فقط در همان ماژول خواهد شد. امتحان مجدد باید در ۲ هفته تا ۱۵ ماه بعد از امتحان دوم برگزار گردد. اگر ماه بعد از امتحان دوم برگزار گردد. اگر داوطلبی سه بار در امتحان یک ماژول مردود شود باید دوباره در کلاسهای آن ماژول شرکت کرده و سپس در امتحان شرکت کند. اگر داوطلبی احساس کند که در مورد او با عدالت رفتار نشده می تواند درخواست استیناف خود را به ANB دهد.

۸- دیپلمهای بینالمللی جوشکاری

پس از قبولی در امتحان یک دیپلم از طرف ANB به داوطلب ارائه میشود.

۹- برنامه ریزی انتقال

برنامه ریزی ملی انتقال AII در سند ۱۲۰۰-IAB-۰۲۱ از دایرکتوری برنامههای انتقال IAB منتشر شده است. برنامه انتقال ویژه هر کشور توسط گروه B از IAB تایید شده و از طریق ANB مربوطه قابل دریافت است.

یک ANB می تواند برنامه انتقال 7/2 ساله پیشنهاد دهد. تغییر مدت زمان این برنامه با نظر گروه B از IAB امکان پذیر است. افراد شرکت کننده در دوره ها به شرطی موفق به اخذ دیپلم خواهند شد که بتوانند نشان دهند ترکیب آموزش و تجربه، آنها را به

راههای آموزش، ارزیابی و تأیید مااحیث مهدس بین المالی جوش (IWB)

سطح الزامات IIW رسانده است و بتوانند خواستهها ANB که در برنامه انتقال گنجانده شده است را برآورده سازند.

دو اصل دیگر باید در اعمال برنامهریزی مد نظر قرار گیرد:

۱ - شرکت کنندگان باید بر اساس سند ۲۰۰۰ - IAB از دایر کتوری شرایط دسترسی و همچنین راهنماهای مرتبط دارای صلاحیت و تجربه کافی باشند.

۲ - روشهای ارائه دیپلم در برنامه انتقال عبارتند از:

الف) به وسیله ANB کشوری که فرد شرکت کننده در آن کشور تایید صلاحیت شده است یا

ب) به وسیله ANB کشوری که فرد فعلا در آن فعالیت می کند و با موافقت ANB کشوری که فرد شرکت کننده در آن کشور تایید صلاحیت شده است.

پیوست ۱

الزامات تجهیزات، امکانات و نمونههای مورد نیاز جهت دورههای IWE که به آزمونهای IIW منتهی میشود.

١- تجهيزات

تجهیزات زیر باید آماده و در شرایط کاری مناسبی قرار داشته باشند:

۱-۱- تجهیزات جوشکاری

تجهیزات جوشکاری فرایندهای زیر باید برای تمرین فراهم باشد.

جوشکاری الکترود دستی ۱۱۱

جوشکاری ۱۳۱ MIG

جوشکاری MAG جوشکاری

جوشکاری TIG

....

جوشکاری گاز ۳۱۱

برشکاری با شعله گاز ۸۱

برای فرایندهای دیگر میتوان از نمایش فیلم استفاده کرد.

۱-۲- تجهیزات دیگر

تست مکانیکی، ارزیابی متالورژیکی و تجهیزات تستهای غیر مخرب باید برای آموزشهای آزمایشگاهی در دسترس باشند.

٢- نمونهها

یک مجموعه مرجع از نمونههای جوشکاری، پولیش و etch شده و مستند سازی شده باید برای فرایندهای مذکور در این راهنما و حداقل یک نمونه برای هر فرایند موجود باشد. ترجیحاً بهتر است برای چند ماده و چند ضخامت متفاوت نمونههایی موجود باشند.

پیوست ۲ (کد و علائم اختصاری فرآیندهای جوشکاری)

جدول زیر ارتباط بین اختصارات بکار رفته در مدارک اروپائی و آمریکایی و اختصارات ISO را نشان میدهد.

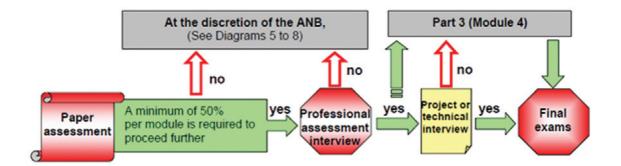
عنوان فر آیند جوشکاری یا برشکاری	علامت اختصاری بر اساس استاندارد اروپا(EA)و امریکا(AA)		کد فر آیند جوشکاری (ISO ۴۰۶۳ –۲۰۰۰)	
Manual Metal Arc Welding	MMA	EA	111	
Shielded Metal Arc Welding	SMAW	AA	111	
Flux-cored wire metal arc welding without gas shield	FCAW	EA	114	
Flux-cored arc welding	FCAW	AA	114	
Submerged Arc Welding	SAW	EA	12	
Submerged Arc Welding	SAW	AA	12	
Gas Shielded Metal Arc Welding	GMAW	EA	13	
Gas Metal Arc Welding	GMAW	AA	15	
Metal-arc Inert Gas Welding	MIG	EA	131	
Gas Metal Arc Welding	GMAW	AA	131	
Metal-arc Active Gas Welding	MAG	EA	135	
Gas Metal Arc Welding	GMAW	AA	135	
Flux-cored wire metal-arc welding with active gas shield	h active gas shield FCAW EA		126	
Flux- cored arc welding	FCAW	AA	136	
Flux-cored wire metal-arc welding with active gas shield	FCAW	EA	137	
Flux- cored arc welding	FCAW-S	AA	137	
Flux-cored wire metal-arc welding with active gas shield	FCAW	EA	EA 139	
Flux-cored arc welding	FCAW	AA	159	
Tungsten Inert Gas Welding	TIG	EA	141	
Gas Tungsten Inert Gas Welding	GTAW	AA	141	
Spot Welding		EA	21	
Resistance Spot Welding	RSW	AA	21	
Resistance Butt Welding		EA	25	
Upset Welding	RSEW	AA	25	
Gas Welding		EA	_	
Oxy-fuel Gas Welding	OFW AA			
Oxy-acetylene Welding		EA		
Oxy-acetylene Welding	OAW	AA	311	
Flame Cutting		EA	01	
Oxyfuel Gas Cutting	OFC	AA	81	
Flame Gouging		EA	9.5	
Thermal Gouging		AA	86	

پیوست ۳

ارزيابي دقيق توسط ANB

پس از آنکه داوطلب امتحان کتبی را با موفقیت پشت سر گذاشت، ارزیابی دقیق توسط ANB فرا میرسد. (مطابق شکل زیر)

ارزیابی دقیق توسط ANB باید شامل موارد زیر باشد:

الف) ارزيابي دقيق كتبي

ب) مصاحبه حرفهای برای ارزیابی درک و توان استدلال در زمینه فناوری جوشکاری و مباحث جاری در این راهنما

ج) مصاحبه فنی و پروژهای برای ارزیابی استفاده صحیح از دانش جوشکاری با درنظر گرفتن مباحث ماژول ۴.

ترتیب این ارزیابی توسط ANB تعیین می شود. ANB بنا به صلاحدید خود می تواند داوطلب را به مرحله قبل فرستاده و یا به مسیر استاندارد بفرستد.

الف) سیستم نمره دهی ا رزیابی دقیق کتبی

سيستم نمره دهي ارزيابي دقيق كتبي

سیستم نمره دهی	
IWE	ماژول
77	ماژول ۱: فرایندها و تجهیزات جوشکاری
71	ماژول ۲: مواد و رفتار آنها در جوشکاری
۱۹	ماژول۳: ساخت و طراحی
77	ماژول۴: تولید و مهندسی فعالیتها
۸۴۲۱	مجموع

توزیع نمره ها بین ماژولها

Module 1: Welding processes and equipment	Max. n	Max. number of points		
	IWE and IWT	IWS	IWP	
111 - MMA	3	3	4	
141 - TIG and 15 - Plasma	2	2	2	
131 - MIG	2	2	2	
135 - MAG	2	2	2	
114, 136 and 137 - Flux-cored methods	3	3	3	
91, 93 and 97 - Brazing methods	2	2	0	
81, 82 and 83 - Thermal cutting	2	2	3	
12 - SAW	3	3	3	
Other methods	3	3	3	
S	um: 22	22	22	

Module 2: Materials (acc. to CR ISO/TR 15608) and		Max. number of points		
their behaviour dur	ing welding	IWE and IWT	IWS	IWP
Steel alloys	groups 1 - 3 and 11	4	4	6
Cr-Mo- and vanadium steels:	groups 4 - 6	2	1	1
Ferritic and martensitic steels	group 7	3	2	2
Austenitic and aust/fer. steels	groups 8 and 10	4	2	3
Steel-Ni- alloys, max 10% Ni	group 9	1	1	1
Aluminium and alloys	groups 21 - 26	3	2	2
Copper and alloys	groups 31 - 38	1	1	0
Nickel and alloys	groups 41 - 48	1	1	0
Ti, Zr and alloys group	ps 51 – 54 and 61 - 62	1	0	0
Cast iron	groups 71 - 76	1	1	0
	Sum:	21	15	15

Module 3: Construction and design	Max. number of points		
<u> </u>	IWE and IWT	IWS	IWP
Stresses and strains	5	2	0
Design of welded structures - static loading	3	3	4
Design of welded structures - dynamic loading	3	1	2
Joint design & design principles of welded structures	4	4	5
Design of structures of aluminium and its alloys	4	1	0
Sum:	19	11	11

Module 4: Fabrication and applications engineering	Max. number of points	
	IWE and IWT	IWS and IWP
Quality assurance in welded fabrication	4	3
Quality control during manufacture	3	3
Welding stresses and distortion	4	4
Plant facilities, welding jigs and fixtures	2	2
NDT	3	3
Economics	2	1
Health and safety	2	2
Repair welding	2	2
Sum:	22	20

راههای آموزش، ارزیابی و تأیید مالحیث میندس بین المالی جوش (IWB)

برای راهیابی به مصاحبه حرفهای هر داوطلب باید حداقل ۵۰٪ نمره را کسب کند.

نکته: اگر شرکت کنندهای مدرکی مرتبط دال بر صلاحیت در یکی از ماژولها که معادل ۵۰٪ نمره باشد ارائه کند ANB میتواند آنرا بپذیرد.

حداقل زمان مصاحبه حرفهای: برای ۱ IWE ساعت

افرادی که موفق به کسب بیش از ۷۵٪ درصد نمره در آزمون کتبی یک ماژول شده باشند ممکن است از مصاحبه ارزیابی حرفهای آن ماژول معاف شوند.

اگر ANB تصمیم بگیرد که داوطلبان می توانند پس از مصاحبه ارزیابی حرفهای از ارزیابی دقیق معاف شوند ولی قبل از پروژه یا مصاحبه فنی، داوطلب باید حداقل ماژول ۴ مسیر استاندارد را طی کند. پس از آن داوطلب میتواند در آزمون پایانی شرکت کند.

ج) پروژه یا مصاحبه فنی

ANB به داوطلب پیشنهاد می دهد که یک پروژه انتخاب کرده و انجام دهد و در پایان درباره پروژه آن بحث کند یا در یک مصاحبه فنی مورد ارزیابی قرار گیرد. هر کدام از این روشها در اینجا توضیح داده می شود.

ج۱) پروژه

پروژه باید در قالب یک مطالعه موردی و قابل اجرا در تعداد معینی از ساعات طراحی شود. این پروژه باید در زمان تعیین شده به اتمام برسد.

این مطالعه موردی را میتوان به شکل تیمی و با حداکثر ۷ نفر انجام داد. ارائه نهائی و بحث درباره گزارش پروژه باید به شکل انفرادی انجام شود.

سطح مورد نظر IWE	شرایط زمانی
۸۰ساعت	وقت انجام
۴هفته	حداكثر زمان مجاز

ANB یکی از موارد زیر را به عنوان زمینه انجام پروژه انتخاب نماید:

سطح IWE	نوع سازه
*	مخزن تحت فشار
*	سازه با بار استاتیکی
*	سازه با بار دینامیکی
*	دیگر سازه ها

بنا به صلاحدید ANB داوطلب می تواند پروژه را در رابطه با کار خود انتخاب کند. جزئیات پروژه به شکل زیر است:

ج ١-١ پيش مطالعه

پیش مطالعه شامل مثالهایی از مهارت

درک ترتیب کد مطلوب تولید

ارزیابی نقشهها و مشخصات فنی

مطالعه و درک نقشه ها و مشخصات فنی

ارزیابی و ارائه نظر درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم

آگاهی درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم

ارزیابی و بحث درباره ساخت بر پایه انتخاب

- روش اتصال مواد پایه

- روش برش برای آماده سازی مواد پایه

- آماده سازی اتصال و محاسبات مربوط به جوش

- آماده سازی اتصال

- مواد مصرفی جوش

- نیاز به آماده سازی سطحی قبل از جوشکاری

- آماده سازی سطحی محصول؛ روشهای مورد استفاده

آماده سازی WPS های ضروری و روشهای تست

تفسیر WPS های ضروری

ارزیابی روشهای ارزیابی جوش و جوشکاران

معرفی روش NDT در حین و بعد از جوشکاری

بحث درباره روشهای ممکن NDT حین و پس از جوشکاری شامل روشهای ارزیابی کیفیت کل سازه

آماده سازی:

- طرح توليد

- برنامه جوشکاری شامل ترتیب جوشکاری و خال جوشها

- لیست استانداردهای مورد نیاز

- طرح کیفیت بر یایه ISO ۳۸۳۴

ج۱-۲- بخش عملی پروژه

چک کردن:

- گواهینامه و نامگذاری مواد پایه

- گواهینامه جوشکاران

- گواهینامه کارکنان تستهای مخرب و غیر مخرب

ارزیابی نتایج تست و مقایسه با پیش مطالعه ها

برنامه بازرسی قبل و در حین جوشکاری

بازرسی پس از جوشکاری بر پایه برنامه از قبل تعیین شده

بحث و ارزیابی درباره نتایج تستها

اگر نیاز به تعمیر بود آماده سازی WPS و برنامه تعمیر

ارزیابی هزینه های تولید ج۱--۳ گزارش نهائی و ارائه داوطلب باید یک گزارش نهائی مکتوب ارائه کند با نتیجه گیری از پروژه گزارش نهائی باید همزمان شامل مسائل اقتصادی و کیفی باشد. داوطلب باید در برابر هیأت ممتحن یک گزارش شفاهی از پروژه ارائه کند

ج۲- مصاحبه فنی IWE ۶ ساعت

مصاحبه فنی به ۲ بخش تقسیم میشود:

ارزيابي دانش

ارزيابي دانش عملي

قبل از مصاحبه باید به داوطلب ۱ ساعت فرصت داده شود تا مدارک لازم جهت مصاحبه را آماده کند.

داوطلب باید یک گزارش شفاهی از نتایج بدست آمده از پروژه همراه با تحلیل آنها ارائه کند

ANB مدارک لازم را در اختیار داوطلب خواهد گذاشت یا اینکه داوطلب مدارک را آماده کرده و به تایید ANB میرساند. مصاحبه فنی باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

IWE   ا بحث درباره ساخت   ١ مطالعه شامل مثالهايي از مهارت   *   ١ ترتيب كد مطلوب توليد   *   ابي نقشهها و مشخصات فني   *   ابي و ارائه نظر درباره مواد پايه. بحث درباره جوش پذيري و نياز به پيشگرم و پسگرم   *
ترتیب کد مطلوب تولید ابی نقشهها و مشخصات فنی لعه و درک نقشهها و مشخصات فنی ابی و ارائه نظر درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم
ابی نقشهها و مشخصات فنی الله و درک نقشهها و مشخصات فنی الله و درک نقشهها و مشخصات فنی الله و درک نقشهها و مشخصات فنی الله و ارائه نظر درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم
لعه و درک نقشهها و مشخصات فنی ابی و ارائه نظر درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم
ابی و ارائه نظر درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم
می درباره مواد پایه. بحث درباره جوش پذیری و نیاز به پیشگرم و پسگرم
ابی و بحث درباره ساخت بر پایه انتخاب
ی اتصال مواد پایه
ی برش برای آماده سازی مواد پایه *
ه سازی اتصال و محاسبات مربوط به جوش
ه سازی اتصال
، مصرفی جوش
به آماده سازی سطحی قبل از جوشکاری *
ه سازی سطحی محصول؛ روشهای مورد استفاده **
ه سازی WPS های ضروری و روشهای تست
یر WPS های ضروری و روسهای عست
ایی روشهای ارزیابی جوش و جوشکاران

*	معرفی روش NDT در حین و بعد از جوشکاری
	بحث درباره روشهای ممکن NDT حین و پس از جوشکاری شامل روشهای ارزیابی کیفیت کل سازه
	آماده سازی:
*	طرح تولید
*	برنامه جوشکاری شامل ترتیب جوشکاری و خال جوشها
*	ليست استانداردهاى مورد نياز
*	طرح کیفیت بر پایه ISO ۳۸۳۴
	ج٢-٢ – بخش عملي
	چک کردن:
*	گواهینامه و نامگذاری مواد پایه
*	گواهینامه جوشکاران
*	گواهینامه کارکنان تستهای مخرب و غیر مخرب
*	ارزیابی نتایج تست و مقایسه با پیش مطالعه ها
*	برنامه بازرسی قبل و در حین جوشکاری
	بازرسی پس از جوشکاری بر پایه برنامه از قبل تعیین شده
*	بحث و ارزیابی درباره نتایج تستها
*	اگر نیاز به تعمیر بود آماده سازی WPS و برنامه تعمیر
*	ارزیابی هزینه های تولید

نکته : پس از برآورده کردن تمام الزامات گفته شده در الف و ب و ج۱ و ج۲ داوطلب می تواند در آزمون نهائی شرکت کند.

پیوست ۴ لیست استانداردهای مرجع

Standard series	Title
ASME IX	American Society of Mechanical Engineers; Boiler and Pressure Vessel Code,
	Section IX: Welding and Brazing Qualifications
1-EN 287	Qulification test of welders- Fusion welding – Part 1: Steels
8-IIW SST 1093 (draft)	IIW recommendation on the application of an engineering critica as sessment in design, fabrication and inspection to assess the fitness for purpose of welded structures
EN 1418	Welding personnel –Approval testing of welding operators for fusion welding and resistance weld setters for fully mechanized and aulomatic welding of metallic materials
ISO 2553	Welded, brazed and soldered joints – Symbolic representation on drawings
ISIRI 3834	Quality requirements for fusion welding of metallic materials series
ISO 4063	Welding and allied processes – Nomenclature of processes and reference numbers
ISIRI 11851	Welding – Fusion – welded joints in stel, nickel, titanium and their alloys (beam welding excluded)- Quality levels for imperfections
ISIRI 13000	Quality management systems series
ISRI 5961	Approval testing of welders- Fusion welding series
ISIRI 11563	Welding and allied processes – Recommendation for joint preparation
ISO 9712	Non-destructive testing – Qualification and certification of personnesl
ISIRI 11856	Welding – Arc- welded joints in aluminium and its alloys- Quality levels for imperbfections
EN 12062	Non-destructive examination of welds- General rules for metallic materials
ISIRI 11465	Welding- Guidance on the measurement of preheating temperature, in terpass temperature and preheat maintenance temperature
ISIRI 11466	Aluminuium and aluminuium aaloys – Scrap series
EN14324	Brazing – Guidance on the application of brazed joints
ISO 14731	Welding coordination- Tasks and responsibilities
CEN/TR 15135	Welding – Design and non-destructive testing of welds
ISO/TR 15235	Welding – Methods for assessing imperfections in metallic structures

Standard series	Title
ISIRI 11964	Specification and qualification of welding procedures fo metallic materials – General rules
CR ISO/TR 15608	Welding- Guidelines for a metallic material grouping system
ISIRI 12995	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials- Welding procedure specification series
ISO 15610	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials – Qualification based on tested welding consumables
ISIRI 11963	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials – Qualification by adoption of a standard welding procedure
ISIRI 12990	Specification and qualification of wlding procedures for metallic materials- Qualification by adaption of a astandard welding procedure
ISIRI 12988	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials- welding procedure test series
ISIRI 10984	Specification and qualification of welding procedures for metallic materials – Welding procdure test series
ISO 17660	Welding – Welding of reinforced steel series
ISO 17662	Welding – Calibration, verification and validation of equipment used for welding , .including ancillary activityes
CR ISO 17663	Welding- Guidelines for quality requirements for heat treatment in connection with welding and allied processes.